

UŽ JE TO UDĚLÁNO, UŽ JE TO HOTOVO | IX. VZP (4)

LISTOPAD
2016

PIONÝRSKÝCH 72 HODIN | AKCE! (10)

PAVLOVSKÉ VRCHY | GEOPOZVÁNKA (15)

13. PODZIMNÍ STEZKA POLABÍM

Již potřinácté se v sobotu 1. října 2016 v Brandýse nad Labem-Staré Boleslavi a širokém okolí Polabského regionu uskutečnil turistický pochod a jízda na kole „Podzimní stezka Polabím“. Pořadatelem je každoročně turisticko-branná Pionýrská skupina Štelka Kostelec nad Labem.

Z hlediska účasti to byl opět vydařený ročník (223 účastníků, z toho 65 cyklistů) i počasi bylo skvělé. Účastníci se rekrutovali z řady míst celé ČR (z těch nejvzdálenějších: Olomouc, Liberec, Beroun, Dobruška, Týnec n. L., Kutná Hora, Kolín, Poděbrady a z těch bližších: Brandýs n. L.-Stará Boleslav, Praha, Kostelec n. L., Mratín, Jiříce, Záryby, Neratovice, Libiš, Mělník, Mladá Boleslav, Čelákovice, Jirny, Měšice, Benátky n. J., Předměřice n. J., Mochov, Říčany, Štětí atd.).

Trasy se opět líbily, protože byly z větší části situovány do lesního terénu, ale i do oblastí nezalesněné, tzn. Polerady, Brázdim, Ctiněves, Jenštejn apod. I letos jsme připravili čtyři startovní místa (Neratovice, Kostelec n. L., Lysá n. L. a hlavní start ve Staré Boleslavi), což umožnilo účast na pochodu řadě osob i z míst vzdálenějších od Brandýsa.

Tras bylo nabízeno celkem 23, z toho 10 cyklo a 13 pěších, takže nabídka byla opravdu široká. Jako loni dali i letošní „pěšáci“ hlavně přednost nejkratší (10 km) trase se starty v Kostelci n. L. a Staré Boleslavi, ale našla se opět část turistů na střední trasy i na nejdelší pěší (33 km) i cyklo (85 km) túru.

V cíli ve Staré Boleslavi byly připraveny pamětní listy a odznaky pochodu. Velmi pozitivním rysem letošního ročníku byla 52% účast dětí a mládeže do 26 let, z toho 106 do 18 let (tj. 47,53 %). Nejstarším účastníkem byl opět, tentokrát již jednaosmdesátiletý, cyklista pan Jiří Kesler z Brandýsa n. L.

Chceme poděkovat PS Mladý vodák Kostelec nad Labem za významnou organizační pomoc a samozřejmě i hojným tradičním účastníkům z PS Klub dětí Dobruška a 6. PS Urša Kolín. Pionýrů se zúčastnilo 83 ze čtyř PS. Jen tak dál! Rádi bychom uvítali i pražské PS, které to mají velmi blízko, ale zatím se naše nabídka míjí účinkem.

Na závěr všechny zveme na 14. ročník Podzimní stezky Polabím, který se uskuteční 7. října 2017.

DĚKUJEME a PŘIJĎTE ZASE ZA ROK!

Za PS MOV Štelka, Ing. Jiří Vostřel – „Generál“

NO KONEČNĚ...

Řeknou si jistě dychtiví čtenáři, když vyloví tuto Mozaiku ze schránek. © Jak jsme avizovali v říjnovém vydání a v Horkých novinkách, dokončení této Mozaiky jsme odložili až na dny po Výročním zasedání Pionýra (12. 11., Pardubice), abychom vám mohli informace o jeho průběhu přinést co nejdříve a nemuseli s nimi čekat do prosince. Stačí nalistovat stránky 4 až 7 a dočtete se na nich, co bylo ujednáno, jak dopadly volby, kdo byl oceněn, i ohlasy několika oslovených účastníků.

To ale samozřejmě není to jediné, co tato Mozaika nabízí. Například v jejím středu najdete slíbený tematický speciál, který je tentokrát věnován branné výchově, a pokud si už říkáte, že to vás nezajímá, protože „hraní na vojáčky“ není vaše parketa, nebo se vám při těch slovech vybaví školní radovánky jako hod granátem na cíl, tak tím spíš se na speciál podívejte. Za tímto souslovím se totiž skrývá spousta jiných věcí, jimiž se alespoň částečně zabývá i většina našich oddílů. Zkrátka listujte dál, i když je celé toto vydání trochu nestandardní, najdete v něm i obvyklé rubriky a v nich snad i užitečné a podnětné čtení. A přestože se ani tentokrát stránkám Mozaiky nevyhnuly ani ty nejsmutnější zprávy, přeju vám za celou redakci, abyste si čtení našeho zpravodaje užili a třeba načerpali i pár nových nápadů.

Jakub

KALENDÁRIUM | nabídkový plán akcí a soutěží

■ 3. – 5. 2.	Ledová Praha	Praha	Pionýr, Nadace Dětem 3. tisíciletí
■ 4. 2.	Koncert Děti dětem	Praha	Pionýr, Nadace Dětem 3. tisíciletí
■ 1. 4.	O putovní pohár Zlaté růže	České Budějovice	Jihočeská KOP
■ 7. – 9. 4.	Kamínka	Jihlava	Pionýr
■ 9. – 11. 6.	RESET	Ostrava	Moravskoslezská KOP

NABÍDKA OTEVŘENÝCH AKCÍ PS (z www.pionyr.cz)

■ 1. 12.	Roboti už jdou	Praha	PS Omega
■ 1. 12.	Pekelná jeskyně v Hrádku	Hrádek	PS Hrádek
■ 3. 12.	Okénko do světa umění aneb vyrob si originální dáre	Chropyně	PS Obránců míru Chropyně
■ 5. 12.	Mikulášský podvečer se Září	Praha	PS Záře
■ 10. 12.	Turnaj v Karate	Hrádek	PS Hrádek
■ 16. 12.	Jarmark dětských výrobků a sběr hraček pro děti z Domu sv. Zdislavy	Hrádek	PS Hrádek
■ 31. 12.	Pionýrský Silvestr	Hrádek	PS Hrádek

PIONÝRSKÝ SEDMIKVÍTEK – nejbližší termíny

Republiková finále

■ 5. 12.	Literární část – uzávěrka přihlášek	Kroměříž	Olomoucko-zlínská KOP
■ 5. 12.	Výtvarná a rukodělná činnost Holešov – uzávěrka přihlášek	Holešov	PS Dr. Mirko Očadlíka
■ 14. 1.	Výtvarná a rukodělná činnost Holešov – vyhlášení	Holešov	PS Dr. Mirko Očadlíka
■ 14. 1.	Melodie	České Budějovice	Jihočeská KOP
■ 15. 1.	Divadlo	České Budějovice	Jihočeská KOP
■ 9. – 11. 6.	Dětská Porta	Ostrava (při RESETu)	Moravskoslezská KOP

Foto na titulu: Lenka Malá
Podzimní prázdniny PS 8.
března Jindřichův Hradec 1

13. Podzimní stezka
Polabím 2
Fotoreportáž

Už je to uděláno, už je to
hotovo 4
IX. VZP

Sami o sobě 8
Zprávy ze spolku

Pionýrských 72 hodin
Akce! 10

RESET jede!
RESET 12

Enkaustika na kalendář –
rukodělky 13
Jak se vyznáš v pohádkách? – kvíz

Nazujte toulavé boty!
Výlety 14

Pavlovské vrchy
Geopozvánka 15

Ch..... Chloe 16
O dětech trochu jiných

Symbolický test
Aktuality 17

Praktické činnosti
Oddil@pionyr.cz 18

PS Chomutov
Seznamte se 20

Zájmové oddíly II.
Góly a přešlapy 22

Z jednání orgánů Pionýra
Informace 24

Předsedův glosář
RISP 25

Právní posilovna
Ohlédnutí 26

Kaleidoskop
výročí a zajímavosti 27

Podzimní dobrodružství
tematická fotostránka 28

UŽ JE TO UDĚLÁNO, UŽ JE TO HOTOVO

IX. výroční zasedání Pionýra

V sobotu 12. listopadu se v Pardubicích sešlo přes dvě stě zástupců pobočných spolků Pionýra – zvolených delegátů IX. výročního zasedání Pionýra. Jejich cílem bylo společnými rozhodnutími určit směr našeho spolku na příští roky – nastavit pravidla a také zvolit, kdo obsadí funkce v orgánech na centrální úrovni organizace.

Na následujících stránkách najdete bližší informace k důležitým „oblastem jednání“ i ohlasy některých účastníků, pojďme si ale nejprve celé sobotní zasedání trochu shrnout.

Dopolední část jednání našeho nejvyššího orgánu byla z části věnována hodnocení uplynulých let. Byly předloženy zprávy orgánů, proběhlo několik prezentací, například z oblasti vzdělávání, propagace, správy nemovitostí... Podstatným momentem dopoledního jednání bylo poklidné schválení upravených Stanov Pionýra.

Odpolední polovina byla zahájena prezentacemi hostů a také oceňováním

dobrovolníků, ale netrvalo dlouho a delegáti znovu museli sáhnout po hlasovacích lístcích. Následovalo totiž projednávání úprav Řádu pro přípravu a jednání VZP, které proběhlo podobně pohodově, jako v případě stanov.

Důležitou a podle očekávání i největší emoce vzbuzující částí programu byly volby do orgánů Pionýra. Jako obvykle byla předmětem diskuze nejen jména kandidátů, ale také procedura, která se pro jejich volbu použije (tedy například, zda budeme volit veřejně či tajně) a také délka funkčního období – nakonec měla největší podporu nejdelší možná varianta, pět let. Podstatné je, že i když se všichni neshodli, jak a na jak dlouho bychom měli volit, úplně všichni dostali prostor projevit svůj hlas a všichni navržení delegáti byli zvoleni velmi přesvědčivou většinou hlasů.

Je celkem běžné, že v závěru se vše trochu zamotá... Tentokrát se tak stalo při snaze dodatečně upravit účinnost nově schválených stanov (o tom ale více v Radovanově povídání dále), což by usnadnilo některé administrativní úkony. Aby to ale bylo možné provést v souladu s jednáním

řádem, celé zasedání by se muselo výrazně protáhnout, což se s ohledem na večerní hodinu a skutečnost, že některé delegáty čekala opravdu dlouhá cesta, nejevilo jako přijatelné – a tak se tuto zápletku nakonec rozplést nepodařilo, ale chybami se člověk učí...

Krátce po šesté hodině už na programu

jednání opravdu nic nezbyvalo, takže po závěrečných zprávách návrhové a tiskové komise mohli delegáti zvednout své hlasovací lístky naposled, odsouhlasit ukončení jednání a vyrazit si užít alespoň polovinu víkendu. Tedy až na ty, kteří ještě v neděli měli jednání České rady Pionýra... O tom se ale více dočtete na straně 24.

Jakub

„JAK TO ŘÍCT? NEPŘIJE MI TO TADY ÚPLNĚ ZBYTEČNÝ, ALE ANI MOC DOBRÝ. JE TO ASI POTŘEBA...“

DOMINIKA, PS ZA VODOU („MRAVENEČEK“)

HOSTÉ VÝROČNÍHO ZASEDÁNÍ

Je tradicí, že výročního zasedání Pionýra se účastní i hosté, letos šlo o dvě dámy, které využily příležitosti, že mohly hovořit k dvěma stovkám pionýrských vedoucích naráz.

Jako první promluvila paní **Pavla Začalová** z organizace Cesta z krize,

kteří představila hlavně Linku bezpečí – k čemu slouží, v jakých situacích se na ni obracet, ale také kdy už je lepší oslovit policii. Zkrátka hovořila o možnostech, jak pomoci dítěti, pokud máme podezření nebo dokonce jistotu, že mu někdo ubližuje.

Na povídání druhého hosta symbolicky navázalo předání nových triček s logem „Zdravá pionýrská krev“ našim zasloužilým dárcům (Veronice Borůvkové, Lucii Boudové, Vendule Nejedlé, Jiřímu Perkerovi a Ivaně Vejvodové). Navštívila

nás totiž paní **Jitka Černohorská** z transfüzni stanice, která prezentovala možnosti, jak se zapojit do dárcovství krve a kostní dřeně. Představila Registr dárců (a podmínky pro zařazení) i způsoby odběru kostní dřeně, popsala způsob, jak se s dárci dále pracuje a komunikuje a podobně.

PODĚKOVÁNÍ ZA PRÁCI

Už od úvodních a hodnotících vystoupení zaznívala poděkování dobrovolníkům, bez kterých by činnost Pionýra nebyla možná. Toto poděkování za práci mělo i zcela konkrétní podobu, protože část programu byla vyhrazena udělování příležitostných ocenění, ke kterým někteří dobrovolníci dostali i s ohledem na místo jednání stylové perníkové dárky.

A uděleno bylo dokonce i nejvyšší pionýrské vyznamenání – Křišťálová vlašťovka pro rok 2017.

OCEŇENÍ PIONÝŘŮ

Josef Matoušek (Moravskoslezská KOP): Křišťálová vlašťovka za dlouholetou aktivní práci v Pionýru

Hana Mrázová (Jihomoravská KOP): poděkování za dlouholetou práci v Pionýru

Marie Houdková (Pardubická KOP): poděkování za dlouholetou práci v Pionýru

Libuše Nejedlá (Plzeňská KOP): ocenění za práci v kontrolní komisi

Luboš Šmolík (Plzeňská KOP): ocenění za práci v kontrolní komisi

Václav Johánek (Plzeňská KOP): ocenění za práci v kontrolní komisi

Dagmar Čechová (Plzeňská KOP): ocenění za lektorskou práci

Jitka Kačerová (Jihomoravská KOP): ocenění za lektorskou práci

Ivana Mochurová (Plzeňská KOP): ocenění za rozvoj projektů a zajišťování akcí

Lenka Sakařová (Olomoucko-zlínská KOP): ocenění za rozvoj Pionýrského Sedmikvítku

Pavel Košek (Liberecká KOP): zvláštní ocenění za práci pro KOP a lektorskou činnost

Rudolf Zeus (Ústecká KOP): zvláštní ocenění za práci pro KOP (a správu nemovitostí)

Anna Nováková (Středočeská KOP): ocenění za podporu práce sekce RVP

MĚ SE NELÍBÍ TO, ŽE LIDI NECHTĚJÍ VOLIT MARTINA BĚLOHLÁVKA, ALE NENAVRHNOU JINÝHO KANDIDÁTA."

JARDA, PS PODSKALÁK („MRAVENEČEK“)

SLOŽENÍ ORGÁNŮ PIONÝRA

V minulé Mozaice jste se na dvoustraně 6-7 mohli seznámit s kandidáty do orgánů Pionýra, ale také jste se dočetli, že to ještě nemusí být všichni. A opravdu ještě přibyli další. Důležitá informace je, že všichni kandidáti – individuální i do kolektivních orgánů – byli zvoleni.

Po volbách na IX. výročním zasedání je proto složení orgánů takové, jaké bylo představeno v minulé Mozaice, navíc s těmito dvěma doplňky:

ČLEN VV ČRP

Jaroslav Novák, Bc.

Jihomoravská KOP

PS Jevišovice

Rok narození: 1972

Současná funkce: hospodář PS,

člen KK KOP

Kvalifikace: KOV, člen rady, hospodář, revizor

ČLEN RKP

Jan Škampa, Mgr.

Jihomoravská KOP

14. TSP Zeměpisná společnost „Po cestách vlasti“

Rok narození: 1979

Současná funkce: člen RKP

Kvalifikace: člen rady

Kontrolní komise Pionýra: Marcela Hrdličková (předsedkyně), Karel Weil (místopředseda), Daniela Janáčková, Miroslav Maršálek, Milan Rak.

Rozhodčí komise Pionýra: Petr Sádovský (předseda), Martin Dobčák (místopředseda), Jakub Kořínek, Lee Louda, Jan Škampa.

KONEČNÉ SLOŽENÍ JE NÁSLEDUJÍCÍ:

Předseda Pionýra: Martin Bělohlávek

1. místopředseda Pionýra: Darina Zdráhalová

Místopředseda Pionýra, ekonom: Kateřina Břejchová

Členové výkonného výboru ČRP: Ludmila Kočí, Zuzana Krausová, Vendula Nejedlá, Jaroslav Novák, Martin Palička, Dušan Pěchota, Kateřina Součková, Jan Šašek.

„CO MÁM K VÝROČNÍMU ZASEDÁNÍ? JÁ BERU JEHO PRŮBĚH, JE TO UŽ MOJE TŘETÍ VÝROČNÍ ZASEDÁNÍ. ALE SLEDUJU POSTUPNOU ÚNAVU DÉLKOU TOHO JEDNÁNÍ, TU PSYCHOHYGIENU LIDÍ. JÁ SI NEMYSLÍM, ŽE NĚCO, CO TU DNESKA PROBÍHALO, BY BYLO BLBÝ A NEPATŘILO SEM. PATŘILO SEM VŠECHNO. ALE KDYŽ SE SEJDE SPOUSTA VĚCÍ NA JEDNÝ KUPĚ, V JEDEN DEN A V TAKOVÝ MASE LIDÍ, TAK SI MYSLÍM, ŽE TO TU PAK VÍC OVLÁDAJÍ EMOCE, ÚNAVA A TYHLE VĚCI. TAKŽE SLEDUJU HLAVNĚ TO, JESTLI SE DO BUDOUCA DÁ NĚCO DĚLAT PRO TO, ABY TA ATMOSFÉRA BYLA LEPŠÍ, ABY SE TU LIDI CÍTILI DOBRĚ.“

PEPA KHOL, PS BOKOUŠ (DELEGÁT)

DŮLEŽITÉ SCHVÁLENÉ DOKUMENTY

Jedním z velmi důležitých výstupů výročního zasedání je schválení úpravy dvou dokumentů: Stanov Pionýra a Řádu pro přípravu a jednání Výročního zasedání Pionýra. Podrobněji jste se s návrhy mohli seznámit v minulém Mozaice na stranách 4-5 a samozřejmě také na webu výročního zasedání. Delegáti IX. VZP oba dokumenty schválili přesně tak, jak je obsahová komise navrhla.

STANOVY PIONÝRA

Úpravy stanov Pionýra byly rozděleny do pěti úrovní, přičemž opravdu zásadní změna byla jen jedna. O té delegáti hlasovali – a schválili ji – samostatně. Jde o ustanovení, které umožňuje volit funkcionáře

pionýrské skupiny (tedy hlavně vedoucí PS) bez časového omezení (či lidověji „na furt“). Zde je ale důležité upozornit, že jde jen o možnost a i nadále si mohou pionýrské skupiny funkční období svých představitelů jakkoli omezit.

O ostatních změnách delegáti hlasovali po jednotlivých úrovních v celku, od úpravy organizačních postupů až po prosté textové opravy (názvosloví, vypuštění nadbytečných slov apod.).

ŘÁD PRO PŘÍPRAVU A JEDNÁNÍ VÝROČNÍHO ZASEDÁNÍ PIONÝRA

Hlavní změnou v nově schváleném znění tohoto dokumentu je, že obsahuje i volební řád, který se dříve schvaloval vždy ad

hoc pro konkrétní zasedání. Nyní je stálou součástí předpisu.

Nejde ale o změnu jedinou, byla schválena i řada drobnějších úprav, které pomohou jednodušší a operativnější organizaci jednání, například bude možné přihlašovat delegáty i rozesílat materiály pro jednání elektronicky.

„JEDNÁNÍ MI PŘIŠLO VĚCNÉ, V CELKU KONSTRUKTIVNÍ, NĚKTERÉ OTÁZKY SE OTEVŘELY (MUSÍ SE JIM VĚNOVAT VÍC, NAPŘÍKLAD PROPAGACE). CHTĚLO TO ASI VÍC MLUVIT O NAŠICH REZERVÁCH, URČITĚ JE MÁME, A TAK JE VYUŽÍT. DOVEDL BYCH SOBOTU PROŽÍT I JINAK, ALE TOHLE NEBYLA ZTRÁTA ČASU.“

KAREL VLASÁK, PS ZÁŘE (DELEGÁT)

PROZÍRAVOST PISÁLKŮ,

aneb kde byla ta uhníla pravda, kdo je na tom ještě dobře, jak málokdo dává pozor a přemýšlí a jeden příklad k následování.

Na výročním zasedání jsme si odhlasovali návrh proti jednacímu řádu.

To je fakt, můžeme o něm mlčet, můžeme se ho snažit zpochybnit nebo zamlčet, ale stále zůstane faktem. Většina, z přítomných skoro dvou set pionýrů zvedla ruku v hlasování o návrhu v přímém rozporu s jednacím řádem. Věděl jsem o tom a mlčel jsem. Po celodenní snaze jsem neměl sílu, bylo to tak očividné, že jsem nic neřekl a jen jsem se při hlasování zdržel. Byla to chyba? Snad.

Ale ti, co hlasovali pro takový návrh, a předsedající, který dovolil o tomto návrhu hlasovat, jasně jednali proti ideálu Pravdy. Nejednali fair play, neposlušovali, nepřemýšleli a jen jako stroje hlasovali pro. Ano byl večer, ano ten návrh měl smysl. Kdyby byl předložen podle jednacího řádu, i já bych hlasoval pro – jenže nebyl. Podle jednacího řádu jsme měli dvě možnosti, buď o tomto návrhu nehlasovat, nebo s hlasováním počkat dvě hodiny, aby se z něj stal návrh řádný. Může to znít jako hloupost, ale toto ustanovení

je ochranným prvkem proti náhlým změnám v předem psaných dokumentech, čas je k tomu, aby každý delegát mohl v klidu zvážit jeho případné dopady a prodiskutovat je.

Smysl Jednacího řádu je podobný jako smysl Ústavy. Jako dítě u oddílového slibu, se zasedání dobrovolně hlasováním na začátku zavázalo k jeho dodržování – což nemuselo udělat. Po schválení by se ho však mělo držet.

Program Pionýra v části „O co usilujeme“ říká „...aby z každého vyrostl člověk...s pevnými zásadami, nepodléhající okamžitým výhodám.“ Skutečně jsme toto prokázali? Myslím si, že ne. Jak mají naši svěřenci dojít k těmto hodnotám, když my sami je nenaplnujeme? Naštěstí se mezi námi najdou ještě tací, kteří vstanou a za svoje zásady a povinnosti promluví nahlas. Můj velký dík tímto patří Martinu Paličkovi z mandátové komise, který v kritický moment vstal a udělal to, na co jsem já už neměl sílu – zpochybnil hlasování.

Mnohým se mohlo zdát, že jsme my (Ondra, Štajn, já a někteří další) jen ze zlovůle zdržovali při rozhodování, ale nám ve většině případů šlo o ony principy

a hodnoty, které zastáváme. Nejčastěji to bylo právě dodržování Jednacího řádu, který předsedající vícekrát „přiohnu“ k obrazu svému. Nebo možnost diskuze k tématům, která považujeme za palčivá – ukázalo se však, že diskuze většinu pionýrů nezajímá. Což zcela jasně prokázalo i zrušení návrhu o diskutování o velikosti PS. Zkrátka zřejmě není žádáno, aby se v tomto směru diskutovalo a hledalo jakékoliv řešení...

Na závěr drobná osobní vsuvka: Při hlasování o předsedovi jsem se zdržel. Přesto nabízím (nejen) Martinovi svou pomoc a podporu v takovém konání, které bude rozvíjet náš spolek, protože to je důležité! Je třeba, aby se Pionýr posunul a každý, kdo může, by měl přiložit svou ruku k dílu.

Radovan Mlejnek
68. PS Lvíčata

„MNĚ PŘIJDE ZVLÁŠTNÍ, ŽE ZATÍMCO NA VCELKU DŮLEŽITÝCH VĚCECH SE BEZ PROBLÉMŮ DOMLUVÍME, TAK NA PRKOTINÁCH SE ZASEKNEME NA NESKUTEČNĚ DLOUHOU DOBU, COŽ PODLE MĚ SPOUSTU LIDÍ ŠTVE. FAKT SE TU MNOHDY ZASEKNEME V ŽABOMYŠÍCH VÁLKÁCH, KTERÝ NIC NEVYŘEŠÍ A JE TO PROMRHANEJ ČAS. ALE PATŘÍ TO K TOMU A JE TO JEDNOU ZA ČAS, TAK TO PŘEŽIJEM.“

JAN ŠAŠEK, PS TULÁCI (DELEGÁT)

DOMAŽLICE

Xapatan 2016

Naše PS tradičně začíná novou „sezónu“ víkendovou akcí nazvanou Xapatan. Letos jsme se sešli 16. 9. na TZ v Újezdě. Sobotní program na Zelenově se musel kvůli celodennímu dešti změnit na mokrou variantu v blízkosti tábora. Soutěžilo mezi sebou sedm družin pojmenovaných podle chodských vesnic. Nechyběla ani družina nejmenších účastnic, které soutěžily jako Domažlice. Dobrá nálada nás neopustila a za pomoci gumáků a pláštěnek jsme vše zvládli. Soutěžící si porovnali znalosti rostlin, zjistili, komu dál doletí vlaštovka, kdo má lepší mušku, postřeh. Večer si děti rozdělily sladké ceny a děvčata si připravila divadelní scénku. V neděli už nás čekal jen úklid. A jako naschvál nám k tomu svítilo sluníčko...

Kateřina Janovcová, PS Čtyřlístek

DUBÍ

Zmoklý Terezín

Pionýři z Dubí jeli na víkend 16. – 18. 9. na krajské setkání pionýrských oddílů vybojovat POHÁR HELENY BIŠOVÉ.

Účastníků bylo celkem 130 z 5 PS Ústeckého kraje. Strašně lilo, ale nám to nevadilo – vybíjená se hrála v tělocvičně. V turnaji jsme bojovali jako lvi. Měli jsme i zraněné, i přes oslabení jsme ale získali umístění i titul. Absolutním vítězem se stala nejpočetněji zastoupená PS Chomutov. Zároveň probíhala Pionýrská stezka i výtvarné dílny. A my jsme si stačili prohlédnout město Terezín, historickou pevnost, podzemí i muzeum. Dozvěděli jsme se, že pevnost vybudoval císař Josef II. za vlády své matky Marie Terezie, proto název Terezín.

Na setkání nám bylo dobře. Pěkné ubytování, dobré jídlo a super kamarádi.

za pionýry z Dubí 2 Jana Macháčková

HABARTOV

Habartovské toučky

Letošní podzim jsme zahájili již 25. ročníkem Habartovských toulek. Už od noci nepřetržitě přšelo a veškerá naše příprava proto přišla vniveč. I přesto se našlo 25 turistů, kteří si přišli protáhnout tělo.

Bohužel pro nás byl tento jubilejní ročník velkým zklamáním, snad za rok bude příznivé počasí a opět hojná účast.

Pohádkový les

Šestnáctý ročník našeho Pohádkového lesa dal opět dětem šanci vydat se za pohádkovými bytostmi. I když byl termín kvůli dešti posunut, dorazilo 137 dětí a 99 dospělých. Na začátku na ně čekal kat se skřítkem (shazování kuželek), dále piráti (házení na plechovky), dalším pohádkovým bytostem děti pomohly naházet šišky do košíku, pochytat rybičky nebo odnést mravencům ztracená vajíčka do mraveniště.

V cíli na děti ještě čekalo pár záluďných úkolů a pak si už jen přišly k Bílé paní pro diplom a sladkou odměnu...

Anna Kováčová, PS des. St. Roubala

HOLEŠOV

Podzimní víkendovka na Trojáku

15. října jsme vyrazili na víkendovku na Troják. Prožili jsme společně krásné podzimní dny, legraci, zábavu i dobrodružství. Také jsme se mnohému naučili a spoustu věcí zopakovali. V programu nechyběly turistické dovednosti, vázaní uzlů, práce s buzolou, poznávání podzimní

přírody..., ale také ringo a venkovní hry. V sobotu jsme se vydali na rozhlednu Maruška, odkud byl nádherný výhled, a večer jsme uspořádali bowlingový turnaj. V neděli jsme se vydali do Bystřice pod Hostýnem. Tady jsme si prošli centrum města, zámek a poseděli v cukrárně. Děkujeme Zlínskému kraji za finanční podporu, a také všem dospělákům, kteří pro nás tuto akci připravili.

oddíl Kamarádi, PS M. Očadlíka Holešov

HRÁDEK

Práce „oddílačky“

Oddílové schůzky vylepším jednou za čtvrt roku buď přespáním v klubovně, nebo prodloužením do 21.00. V září jsem připravila páteční „prodlouženou“ – zaměřenou na ideál Přátelství. Sešlo se 22 dětí, 4 vedoucí a instruktoři. Všichni pomáhali. Po hrách na hřišti následovalo posezení u ohýnku s přípravou večere a povídáním o indiánech. Zaměřili jsme se na potřebu jejich vzájemného přátelství, aby obstáli před nepřáteli. V klubovně jsme si utvořili improvizované indiánské oděvy a členky. Instruktorce všem pomalovaly tváře a mohlo se začít s indiánským zpěvem při bubínku a tancem u ohně. Na zklidnění děti vybarvily několik podzimních obrázků. Při tom jsem jim přečetla povídku Eduarda Petišky o poslední vlaštovce, která téměř neodletěla do teplých krajín. Ta je také o přátelství. Nakonec nás dokonale stmelil společný odchod domů temným lesem...

Vlasta Vasková, PS Hrádek

JIHLAVA

Z Ráje do zeleného pekla

Na první vojenské „zelené“ výpravě 14. – 16. 10. se v bývalém vojenském prostoru

u Pístova u Jihlavy sešlo přes 65 účastníků, hlavně z naší PS i z řad veřejnosti.

Sraz byl v části Jihlavy zvané V Ráji a první úkol byl najít dle mapy kasárna. Následovaly noční úkoly – poslední byl ve starém bunkru pod zemí. Na sobotu dopoledne byly připraveny ukázky výcviku psů policie a celní správy, vyhledávání zbraní, drog... a také stanoviště: střelba paintballovou pistolí, vzduchovkou nebo samopalem, práce s vysílačkami, překážková dráha, přenos raněného v terénu. Dětem také Jiří Coufal ukázal trénink na Truck trial.

Při hlavní misi byly týmy vojenskými vozidly přepraveny na místo, odkud vyrážely plnit dílčí mise jako najít lékárničku v hlídaném objektu, získat pro družstvo jídlo a pití, a to vše ve zrádném terénu vojenského prostoru. Na závěr jsme všem rozdali odznáčky s logem výpravy.

Petra Bendová, PS Kamarád Jihlava

KARVINÁ

Pionýr v Doubravě jede

Září jsme začali akcí Pionýr Open. Do naší otevřené klubovny opět zamířili i noví kamarádi a zaplnili místa dětí, které náš oddíl opustily.

Potáborové setkání na konci září proběhlo při krásném počasí. Sešlo se dvacet dětí – polovina letošního tábora. Prošli jsme se Doubravskou naučnou stezkou, opekli párky a do klubovny se vrátili při svitu měsíce. Přespání v klubovně s dvaceti dětmi bylo dobrodružné, ale vše jsme zvládli.

V Doubravčku jsme se dali na každoroční výrobu létajících draků. I přes výborný materiál a snahu všech dětí i rodičů nám draci moc nelétali. O to byli krásnější a nejhezčí z nich vyhráli na Drakiádě diplom. Toto ocenění dostala Nicolka Vidličková a Hanička Jachymčáková. Příště draky vyplujeme, aby byli krásní a navíc i létali.

Katka Jachymčáková, 17. PS Karviná

KDYNĚ

Počasí na draka

Letošní drakiáda byla poněkud dobrodružnější, ale musíme moc pochválit přístup všech dětí a hlavně rodičů, kteří přes nepřízeň počasí přišli v sobotu 22. 10. na louku pod Škarmanem. Samotní organizátoři z PS Safír chvíli přemýšleli o zrušení akce, ale déšť nebyl příliš vydatný a navíc foukal slušný vítr. Hned první stateční letci si vyzkoušeli, jak draci létají vysoko a když se počasí začínalo pomalu udobřovat, dorazily další desítky lidí. Po vyčerpávajícím létání si každý rád pochutnal na buřtíku nebo pečeném bramboru a ohřál se u ohýnku. Pro děti byly připravené pěkné ceny. Akci finančně podpořil Plzeňský kraj.

Pavla Tochorová, PS Safír

ÚSTÍ NAD LABEM

17. výroční oheň PS Dravci

Poslední zářijový víkend jsme v hojném počtu vyrazili do Mentaurova oslavit 17. narozeniny PS Dravci. Při detektivní hře musely děti najít šifru ve své barvě a podle ní jednoho z vedoucích, který byl nakažen. Zlý vrah se pokusil někoho zabít, ale nakažlivé sérum v malé koncentraci se rozšířilo, nakažených bylo víc a měli různé příznaky. Děti umíchaly lék a vedoucí zachránily. Ale kdo je ten vrah?

Ráno děti musely najít složky s informacemi o všech podezřelých. Poté probíhala rekonstrukce podoby pachatele z nachystaného materiálu.

Po obědě jsme sbírali stopy podezřelých. Potom se stala hrozná věc. Vrah unesl jednoho z vedoucích (mě). Děti měly za úkol

mě pomoci šifer najít. Taky hledaly indicie, které jim měly pomoci poznat vraha.

Každý nakonec označil některého z vedoucích, ti byli zamčeni do věže, kde měli čekat na soud.

Čekal nás slavnostní oheň. Tři členové složili slavnostní slib. Potom se rozdávaly proužky věrnosti. Vyhodnotila se celoroční činnost a nejšikovnější děti. Všichni dostali krásné odměny – kapesní nožičky, uzlovačky a táborníkův rok. Dále jsme vyhlásili děti s nejvíce našlapanými kilometry (soutěž Česko křížem krázem). A pak už se hrálo na kytary a zpívalo. V noci se pravý vrah sám odhalil. Zabil ostatní uvězněné a utekl. Na nejstarších dětech bylo, aby vraha chytily. Naštěstí se vše vydařilo a ráno po snídani mohl být vrah spravedlivě odsouzen k dvaceti letům v Pionýru nepodmíněně. ☺

Lída Šošková, PS Dravci Ústí nad Labem

Všechno NEJLEPŠÍ!

- 4. 11. slavila své 50. narozeniny **Marie Tetourová** z PS Kaplice (Jihočeská KOP).
- 5. 11. slavila své 55. narozeniny **Jana Palounková** ze 160. PS Vampoš (Pražská OP).
- 10. 11. slavila své 45. narozeniny **Petra Manojlínová** z PS Heleny Bišové (Ústecká KOP).
- 11. 11. slavila své 60. narozeniny **Eva Ujcová** z 1. PS Podskaláci (Pražská OP).
- 16. 11. slavila své 80. narozeniny **Hana Mrázová** z 34. PS Lesná (Jihomoravská KOP).
- 17. 11. slavil své 65. narozeniny **Jaroslav Pipota** z 69. PS Strážci míru (Jihomoravská KOP).
- 24. 11. slavila své 55. narozeniny **Dagmar Lechmanová** z PS Klub dětí Bublínka (Středočeská KOP).

Blahopřejeme!

PIONÝRSKÝCH 72 hodin

aneb pomáhám, protože chci

Stejně jako v předchozích letech se Pionýr zapojil do mezinárodního dobrovolnického projektu 72 hodin, který v ČR zaštiťuje Česká rada dětí a mládeže. Tentokrát probíhal ve dnech 13. až 16. října a počet zapojených pionýrských aktivit zase stoupl. Šlo o 18 dílčích projektů, za kterými stojí 15 pionýrských skupin a 2 krajské organizace Pionýra.

Do 72 hodin lez zapojit opravdu leccos, stačí, aby aktivita pomáhala přírodě, potřebným lidem, nebo vylepšovala život v okolí. Pionýři letos přispěli pomocí při chovatelské výstavě, sběrem plastových víček, úklidem obcí a okolí kluboven, čištěním přírody, pohádkovou vycházkou pro děti ze speciální školky, péčí o pomníčky, výzdobou obce, sázením stromů, a protože do 72 hodin patří i kulturní akce pro lidi v okolí, bylo součástí projektu i jedno oblastní kolo Pionýrského Sedmikvítku.

Pro ilustraci jsou tu pro vás zprávy ze čtyř pionýrských aktivit.

PIONÝŘI V HOLEŠOVĚ POMÁHALI, PROTOŽE CHTĚLI

PS Dr. Mirko Očadlíka Holešov se již popáté zapojila do zajímavého celostátního projektu 72 hodin – Pro lidi, přírodu a místo, kde žiješ! Heslo letošního ročníku bylo „Pomáhám, protože chci“. Pod tímto heslem členové naší PS pomáhali hotelu Na Trojáku a také obyvatelům Trojáku se sběrem jablek a provedli úklid a vyčištění okolí rozhledny Maruška a také vyčištění trasy od zastávky na Trojáku ke sjezdovce B. Do projektu se zapojilo celkem 15 členů, z toho 11 dětí. Všichni si zaslouží velkou pochvalu a poděkování.

Jarmila Vaclachová

PRACOVNÍ PIONÝRSKÉ ODPOLEDNE V HRÁDKU

Ve čtvrtek 13. 10. 2016 se zástupci oddílů Mraveniště, Mimoni a Dráčata se svými vedoucími zapojili do celorepublikové akce 72 hodin. Vytvořili projekt Paměť (podle jednoho ze sedmi pionýrských ideálů). Seznámili se s historií památníků ve městě. Upravili, co bylo třeba, postarali

se o jejich výzdobu i úklid v okolí. Přestože bylo právě podzimní počasí, všichni pracovali s chutí a se zaujetím. V závěru byly 37 účastníkům rozdány sladké odměny, samolepky a náramky s logem této akce. Tohoto projektu se naše pionýrská skupina zúčastnila druhý rok.

Vlasta Vasková

ZASE O KOUSEK ČISTŠÍ HLUCHOV

Naše Pionýrská skupina Mladý vodák se do projektu 72 hodin zapojila již počtvrté v řadě. Naším cílem je zvelebování lesoparku Hluchoy, který máme okolo naší klubovny. Pravidelně si vybereme část lesoparku, kterou v první řadě zbavíme odpadků a všeho, co do přírody nepatří – letos jsme jako exemplář našli skoro celé jízdňní kolo. Pak následoval prořez nezdravých stromů a náletových křovin. Jsem ráda, že se nás každý rok do akce zapojuje více... letos nás bylo skoro 70.

Lenka Kadlecová

FOLKOVÝ GULÁŠ 2016

V sobotu 15. října proběhlo v Olomouci první z letošních dvanácti vyhlášených oblastních kol Pionýrského Sedmikvítka v oboru Dětská Porta a Melodie. Již tradičně se účastníci Folkového guláše, který je pořádán jako memoriál Pavla Maršálka, sešli v U-klubu. K pořádání vedle Pionýra přispěla i Pilna Zborovice, pan Kvapil a skupina A.M. Úlet, která hrála mladým hudebníkům bez nároku na odměnu. O nazvučení akce se po celý den velmi ochotně staral pan Petřík.

Porota ve složení Pavel Aligátor Nenkovský (předseda), Hana Vogelová a Jiří Dihel velmi pozorně poslouchala a hodnotila. A v letošním roce se bylo skutečně na co dívat! V hledišti zasedli kamarádi i rodinní příslušníci soutěžících. Potěšilo nás, že si cestu do klubu našli i někteří obyvatelé Olomouce. V soutěži Dětské Porty jsme mohli sledovat vystoupení dvaadvaceti hudebníků. Doporučení k postupu do republikového finále, které se uskuteční v červnu v Ostravě, bylo porotou v letošním roce uděleno těmto soutěžícím.

V kategoriích sólistů a duet: JA – Adéla Gronichová, JC – Addams Sisters a Eliška Holzmánová, JP – Julie Petříková a Leona Vachutková.

V kategorii skupin: SA – skupina Září, SB – skupina Vodníci

V kategorii oddílů: T – pionýrský oddíl Mláďata

Autorskou Portu si odneslo duo Addams Sisters za píseň Sukně z listí. Na druhém místě se umístila píseň Hvězda (autorka Kristýna Rozsivalová), třetí místo získala píseň Strašidlo (autoři Addams Sisters).

Cenu pro absolutního vítěze (obraz věnovaný J. Holým) získala v letošním roce Julie Petříková.

V soutěži Melodie se na pódiu vystřídal celkem 15 soutěžících. Doporučení k postupu do republikového finále, které se bude konat v lednu v Českých Budějovicích, slyšeli od poroty tyto soutěžící.

V pěveckých kategoriích: ZA – Pavla Jakšová a Adéla Gronichová, ZB – Eliška Holzmánová, ZP – Nela Gronichová.

Ve hře na nástroj: kategorie IA – Jan Kolář, Radomír Kolář a Veronika Bolfová.

Všem účastníkům patří poděkování, postupujícím přejeme mnoho úspěchů v republikových finále obou soutěží. Letošní Folkový guláš je již minulostí, jestli budete chtít také pobýt ve společnosti výborných mladých hudebníků, tak zase za rok v U-klubu v Olomouci na viděnou.

Lenka Sakařová

JAK PIONÝŘI POMÁHALI

PS Za Vodou – pomoc na dvou-denní chovatelské výstavě

PS Zborovice – sběr a třídění víček + úklid okolí klubovny

Olomoucko-zlínská KOP – Folkový guláš, memoriál Pavla Maršálka

PS Dr. M. Očadlíka – úklid lesa a okolí sjezdovky na Trojáku

PS Mladost – Čistota půl zdraví

PS Vysočina Svitavy – pohádková procházka pro děti ze speciální MŠ

PS Hrádek – úklid a výzdoba pomníků

PS Čápaty Bruntál – úklid a úprava prostor SVČ

PS Nepomuk – úklid lesa, čištění a opravy studánek

PS Mladý Vodák – péče o lesopark Hluchoy

32. PTO Severka – úklid naučné stezky v Bohunicích

PS Údolí Slunce – sázení ovocných stromů

PS Kájov – sázení ovocných stromů

PS Poutníci Libochovice – výzdoba města pomocí strašidelných sklenic

Jihočeská KOP – úklid veřejných prostranství

PS Přátelství Staříč – úklid centra obce

oddíl Drací Zahájí – úklid lesa

RESET JEDE!

Přípravy Republikového setkání 2017 jsou v plném proudu. Náš organizační tým se opět sešel na Bajkalské. Pracovali jsme, až se z nás kouřilo. Na RESETu bude letos poprvé i Dětská Porta, a tak bude program opravdu pestrý. Zde je malá ochutnávka.

V pátek 9. 6. 2016 můžete přijet na Landek již dopoledne a v klidu si prohlédnout celý areál, využít LandekQuest s PIOgeocachingem. Večer bude připraven koncert ostravské hudební skupiny Úspěch a slavnostní zahájení Republikového setkání.

Sobota bude plná hudby ze dvou pódíí Dětské Porty. V areálu budou připraveny rukodělné dílny – Big Shot, plackovače, mramorování apod. Pro sportovně založené bude k dispozici lezecká stěna, dožeball a další zajímavé aktivity jsou ještě v jednání.

Program si budete moci napláňovat v pionýrské Přihlašovně.

koncert hlavního hosta Dětské Porty. Nezapomeneme ani na noční pionýry, kterým se nebude chtít do hajan, a budou si chtít zazpívat s kytarami.

V neděli nás čeká rozloučení a vyhodnocení soutěží.

Při přípravách RESETu nezapomínáme ani na naše malé pionýry. Jistě jste již viděli naše krátké zváčí video. Komentář k němu nahrály děti z oddílů Doubraváček Kuba a Markétka a věřte, že jim to dalo spoustu práce. Na video se můžete podívat na stránkách www.pionyr-reset.cz.

V nabídce bude jistě: prohlídka expozic v Landek Parku s fáráním do dolu, Malý i Velký svět techniky, komentovaná prohlídka centra Ostravy s průvodcem, Nová radnice, ZOO, Slezskoostravský hrad, Důl Michal, Dinopark.

Večer bude ve znamení her a zábavy. Čeká na vás pódiový kvíz a vyvrcholením bude

ZAJÍMAVOST NAŠEHO KRAJE – DOV

Dolní Oblast Vítkovice – spolek založený roku 2007. Původně čistě průmyslové areály se mění na místa pro lidi.

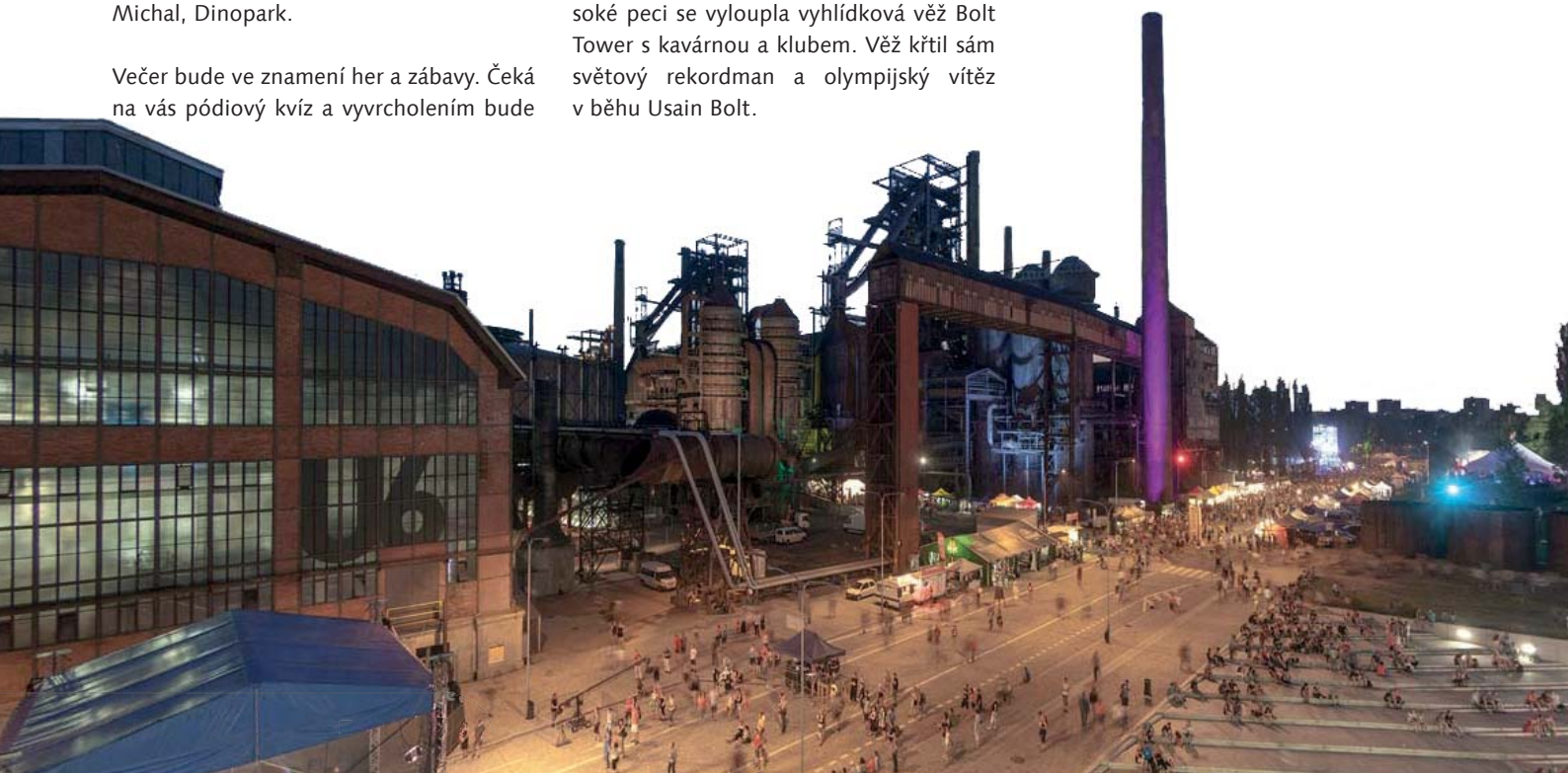
Bývalý plynojem se změnil v multifunkční aulu Gong, kde probíhají odborné konference, semináře, ale i kulturní a společenská setkání.

Z více jak dvacetimetrové nástavby na vysoké peci se vyloupla vyhlídková věž Bolt Tower s kavárnou a klubem. Věž křtil sám světový rekordman a olympijský vítěz v běhu Usain Bolt.

Malý svět techniky, známý dětským divákům Děčka jako U6, nabízí interaktivní technické expozice. Už jste byli v ponorce? Řídili jste autobus? Umíte vyřukat morseovku? Toto a mnohem více si zde můžete vyzkoušet v doprovodu Julese Verna.

Velký svět techniky – stálé expozice Dětského světa pro nejmenší, Světa vědy a objevů, Svět civilizace, Svět přírody, 3D kino, Divadlo vědy... to vše vás pohltí i na několik hodin a nepustí jen tak zpět. Další průmyslové objekty změněné k volnočasovým či kulturním aktivitám si můžete prohlédnout na www.dolnivitkovice.cz.

za MKOP Katka

ENKAUSTIKA NA KALENDÁŘ

Tato technika je trochu náročnější, než je na této stránce zvykem, a je třeba při ní hodně dbát na bezpečnost kvůli práci se žehličkou. Výsledkem ale mohou být kouzelné obrázky, vhodné třeba i jako vlastnoruční vánoční dárky.

CO BUDEME POTŘEBOVAT

- enkaustická žehlička (popř. malá cestovní žehlička bez otvorů)
- voskovky
- závěsný kalendář
- papírové ubrousky
- staré noviny

JAK NA TO

1. Rozložíme noviny a na ně si připravíme jeden list kalendáře bílou stranou nahoru.

2. Z voskovek odstraníme papírky a necháme si nahřát žehličku.

3. Voskovky nanášíme na nahřátou žehličku ve vodorovné poloze, aby vosk po žehličce nestékal.

4. Když máme nanesené požadované barvy na žehličku, rychlým pohybem ji otočíme a naneseeme vosk na papír – vlnky, otisky, nebo rovný pruh. S trochou trpělivosti můžeme vytvořit například krajinu, nebo pláž s palmou.

Pozor: Po každém tahu žehličkou je důležité ji důkladně očistit papírovými ubrousky, aby se barvy nemíchaly.

PS Safír Kdyně

JAK SE VYZNÁŠ V POHÁDKÁCH?

Jsou tu dlouhé večery, které se tak skvěle hodí ke čtení pohádek, řada pionýrských skupin pořádá pohádkové lesy a podobné akce, a tak se hodí prověřit, co si z dětských knížek pamatujeme. Hlavně je ale tento kvíz určen právě dětem.

1. Šípková Růženka spí a s ní i celé království. Na pomoc přispěchal princ a svým činem všechny zachránil. Víte, jak princ spanilou dívku probudil?

- a) princeznu zatahal za vlasy
- b) princeznu políbil
- c) princeznu polechtal

2. Hodný rybář žije se zlou ženou, která chce vládnout celému světu. Kdo staříkovi pomůže splnit tři přání?

- a) zlatá rybka
- b) stříbrný kůň
- c) bronzový vrabec

3. Obyčejné věci jsou nad všechno zlato. To zjistil i moudrý král. Jeho nejmladší dcera ho totiž měla ráda jako:

- a) pepř
- b) cukr
- c) sůl

4. Mamince a tatínkovi dělal samou radost. Uměl vlézt volovi do ucha a přechytračit i bohatého kožešníka. Byl tak malinký, že mu říkali:

- a) Malíček
- b) Paleček
- c) Pidižvik

5. Jak se jmenoval udatný princ, který pro záchranu princezen a celého království přemohl devítihlavou saň?

- a) Nebojsa
- b) Bajaja
- c) Tralala

6. Chamtivému kohoutkovi uvázlo zrnko v krku a vypadalo to s ním moc zle. Pro kapku vody se vydala jeho kamarádka:

- a) kropenatá slepička
- b) zelená žabička
- c) mourovatá kočička

7. V boji s černokněžníkem, který vězni princeznu, udatnému kralevisci pomáhají tři muži. Díky nim princ splní všechny těžké úkoly. Kamarádi se jmenují:

- a) Malý, Velký a Mžourající
- b) Tenký, Tlustý a Mrkající
- c) Dlouhý, Široký a Bystrozraký

8. Měla dvě nevlastní sestry, které ji trápily. Tolik chtěla na ples, ale musela přebírat hrách. Díky pohádkovým kouzlům si s princem přeci jenom zatančí. Ale ztratí svůj střevíček. Kdopak to je?

- a) Uhelka
- b) Popelka
- c) Maruška

Správné odpovědi

1. b), 2. a), 3. c), 4. b), 5. b), 6. a), 7. c), 8. b)

zdroj: alik.idnes.cz

NAZUJTE TOULAVÉ BOTY

Protože na podzim je počasí nevyzpytatelné, najdete na této stránce tipy pro každé počasí a dokonce i jeden ryze předvánoční. Tak šťastnou cestu!

ARCHEOPARK A ARCHEOCYKLOSTEZKA

Kraj: Královéhradecký

Pravěk na vlastní kůži, i tak by se dal popsat areál Archeoparku pravěku Všestary, kde si můžeme prohlédnout osm metrů dlouhý model pravěké krajiny, rekonstrukce vykopávek, jeskyni s pozůstatky zvířat a lidí, výstavní a projekční sál či ukázky nejrůznějších pravěkých činností.

Vstupné: 100 Kč, děti 60 Kč

Poznámka: Archeoparky najdete i na dalších místech po republice.

Více informací: www.archeoparkvsestary.cz

JEŽÍŠKOVA CESTA

Kraj: Karlovarský

U infocentra na Božím Daru, který má pověst nejvýše položeného středoevropského města, začíná pověstná Ježíškova cesta. Vybrat si můžeme mezi delším a kratším úsekem, přičemž oba dva se dají absolvovat na kole i pěšky i s kočárkem. V průběhu trasy čekají na děti zastávky v dřevěných boudičkách zaměřených na pohádkové postavy, v nichž se setkávají s nejrůznějšími úkoly, které si zapisují do zápisníčku. Když ho nakonec odevzdají, malá odměna je nemine.

Více informací: www.jeziskovacesta.cz

EXPERIMENTA

Kraj: Středočeský

Nově zpřístupněné podzemí v centru Benešova se jmenuje EXPERIMENTA a vypadá jako malá laboratoř. Jinde se na exponáty můžeme pouze dívat, tady používáme při prohlídce nejen oči, ale především ruce. Tyto instalace musíme rozhybat, roztočit, mačkat a pak se teprve dějí ty správné věci. Expozice je zaměřena především na rodiny s dětmi, ale na své si tu přijdou i větší skupiny, například oddíly. Starší si tu vyzkoušejí fyzikální zákonitosti, některé exponáty jsou velmi zajímavé i pro dospělé.

Vstupné: 50 Kč

Pozn.: Skupinám nad 10 osob je doporučeno objednání předem na tel. číslo 317 754 175, 179 nebo 161, aby si celou prohlídku návštěvníci užili. Tyto skupiny mají vstupné za 30 Kč.

Více informací: benesov-city.cz

ZOOPARK CHOMUTOV

Kraj: Ústecký

Unikátní přírodní areál leží nedaleko centra Chomutova a je snadno dostupný pro chodce, cyklisty i motoristy. Rozlohou největší česká zoologická zahrada (120 hektarů) se specializací na chov zvířat Eurasie a primitivních plemen domácích zvířat je skutečnou oázou klidu v centru města. Je v těsné blízkosti Kamencového jezera a otevřena denně po celý rok.

Více informací: zooпарк.cz

PAVLOVSKÉ VRCHY

Tentokrát se vydáme s GPSkou do oblasti Pálavy a jak už sám název oblasti napovídá, ke keškám bude nutné vystoupat do kopce.

Pavlovské vrchy (hovorově Pálava) jsou vápencové pohoří, které se táhne na samém jihu Moravy, a přestože nedosahují velké absolutní výšky (Děvín 549 m n. m.), vystupují monumentálně nad okolní nížinu a tvoří přírodní dominantu této oblasti.

Díky výskytu množství velmi vzácných živočichů a rostlin jsou vrchy součástí Biosférické rezervace Dolní Morava zařazené do sítě UNESCO.

Pálava leží uprostřed prastaré kulturní krajiny jižní Moravy, která patří k nejdéle osídleným místům českých zemí. Mezi dnešními Dolními Věstonicemi a Pavlovem existovala pravěká tábořiště lovců mamutů, po nichž zbyly nejen skládky mamutích kostí a pozůstatky ohnišť, ale i světově známá soška Věstonické Venuše. Na dvou výšinách se tyčí středověké hradní zříceniny (Děvičky a Sirotčí hrádek).

Tentokrát se můžeme skoro celou cestu držet na naučné stezce Děvín, která má tři okruhy a celkem je asi 11 kilometrů dlouhá. Stezka je určena pouze pro pěší.

První tradička, kterou je možné odlovit na nádherném místě *Divcí hrady/Girls castles* (GCPJYN) – nebo se mu také říká Děvičky, nám v listingu moc informací nenabídne, ale zato si užijeme při hledání této kešky. Pozor, bývá tu často přemudlováno.

Po prohlídce Děviček se vydáme na vrch Děvín, kde můžeme odlovit stejnojmennou tradiční kešku *Devín* (GC5KNAE) a earthkešku *Palava* (GC1HWA0). Na vrcholu Děvína se tyčí televizní věž a fakt, že jsme na nejvyšším bodě v okolí, nám nabízí nádherný výhled, třeba i na vodní dílo Nové Mlýny, které se skládá ze tří nádrží. Horní nádrž slouží pro rekreaci, střední je přírodní rezervací (PR Věstonická nádrž) s ostrůvkem pro hnízdění ptáků a dolní pro závlahy, výrobu elektřiny (Malá vodní elektrárna Nové Mlýny), rekreaci (jachting,

surfing) a rybolov. Prostřední nádrž zcela zatopila vesnici Mušov, zachován zůstal pouze její kostel stojící nad vsí na kopečku, ze kterého je nyní ostrov.

Tradička *Palava* (GCHYEJ) (ano, opravdu se dvě keše v této oblasti jmenují Palava) nás zavede kousek od Vyhličky Pálava, kde je umístěna jedna z informačních tabulí naučné stezky.

Earthkeška *Velký špunt/Big cork* (GC4D134) stojí určitě za odlov. Máme při něm možnost na skalní stěně pozorovat výrazný tektonický zlom, vzniklý prasknutím vápencové horniny při horotvorných pohybech. „Velký špunt“ je obrovský balvan, který se uvolnil z horní hrany skály a vklínil se do skalní rozsedliny mezi oddělený Obří kámen a stěnu Martinky.

Budeme-li pokračovat po naučné stezce dále, dostaneme se na místo, kde zbyly již jen trosky z *Kaple sv. Antonína* (GC29NDZ). Z listingu se dozvíme, že při této kapli nějakou dobu žil poustevník, a také zjistíme, co se stalo s kaplí v roce 1786.

Pro milovníky dlouhých pochodů nebo pro ty, kteří mají více času, je zde možnost hned v Pavlově začít s odlovem multiny *Tour de Palava* (GC4W663), kdy k finále to budete mít cca 23 kilometrů.

Nejblíže se můžete dopravit autobusem, a to buď do zastávky Dolní Věstonice, Pavlova, nebo Klentnic, nejbližší vlaková zastávka je Mikulov na Moravě.

Tak přejeme všem piokačům hezký lov.

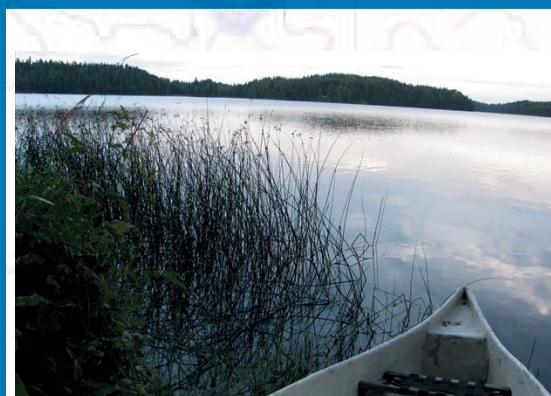
Anička

PIONÝRSKÁ KEŠKA VE FINSKU A DVA PIOTRAVELBUGY NA CESTĚ

Pionýři z OZKOP na své cestě do Finska založili keš *Palosaari* (GC6TP7E) na stejnojmenném ostrůvku jezera Palojärvi.

Do této kešky byli vloženi dva pionýřští psi Přátelství a Pravda ve formě travelbugů. Jejich cesty můžete sledovat na *Pioneer Dog - The Friendship* (TB61EJK) a *Pioneer Dog - The Truth* (TB620QV). Zatím putují spolu, ale jak to s nimi bude dál? Rozdělí se na své cestě a vydá se každý jiným směrem? Přejme jim šťastnou cestu a kešce hodně spokojených kačerů.

Děkujeme pionýrům z OZKOP!

CH..... CHLOE

Začalo to úplně nevinně. Seděli jsme v čajovně a povídali si o exotických jménech. S kterým se kdo setkal a při jakých příležitostech, co asi rodiče k volbě jména vedlo a jestli jméno nějak dál souvisí s osobností... no prostě – kraljali jsme.

A já jsem přidala k nejlepšímu příběh naší Chloe.

TY NEJSI PRINCEZNA! TY JSI...

S tím jménem jsem se nikdy u dítěte nepotkala, pokud něco, pak se mně vybavuje jen vůně oblíbeného parfému – až jednou... Přišel e-mail od nějaké maminky, že by ráda přivedla dceru do oddílu. Není to úplně běžný postup při příchodu členů a další vývoj naznačil, že netuctové bude i pokračování. Mezi nás totiž přišla – Chloe. Působná jako obrázek, oblečená jak z katalogu. Menší kopie své maminky. Z chování a projevů maminky bylo zřejmé, že Chloe je její poklad, výjimečné jméno, výjimečná dívka. Modla. Střed světa. Opatrovaná, rozmazlovaná, maminka jí na schůzku nosila batoh, rychle přiběhla se svačinkou, pitíčkem, jen aby dívce nic nechybělo.

Po pár prvních schůzkách začal na povrch vyplouvat snad nejcharakterističtější rys naší Chloe. Pravidelným čtenářům této rubriky jistě hlavou šrotuje, jaký rys na Ch to asi bude? Nechám vás ještě chvíli bádát, najdete ho sami.

TAK ŠEL ŽIVOT ...

Situace první: Při rukodělkách, na které byla Chloe mimochodem velmi šikovná, se na jejím místě kupí nejvíc dílků, nejvíc ozdobných papírů, nejvíc, nejvíc, nejvíc. Chloe si nemůže vybrat, všechno potřebuje. U stolu s materiálem je vždycky první, jiným nedá šanci.

Příhoda další – z výletu: Jedeme vlakem a mezi dětmi – tak nějak normálně – putují pytlíky s bonbóny, sušenkami, Chloe si bere jeden a hned začíná smlouvat, vlastně ne, spíš oznamovat, že si musí vzít ještě žlutý a ještě nechutnala ten oranžový a ukaž, jaký je tam ještě? Sama však

nenabídne, sedí se svým pytlíkem dobrot, rozhlíží se po ostatních. Štěpka se jí ptá, jestli by si mohla taky vzít. Odpověď? „Ne, už tam mám málo“. A podobně pokračovala celá víkendovka.

Nebo jindy: Při vydávání jídla se najednou začala tvořit fronta stojících. Co se děje? Chloe udělala „špunt“. Vybírá si totiž, na kterém chlebu je víc salámu a větší kousek sýra.

Chloe byla, moje babička by řekla „taká shánčlivá“ – naše instruktorky se vyjádřily jadrněji: je prostě chamtivá. Nikdy neměla ničeho dost. Ale dost jsme toho začínali mít my. Vedoucí i děti.

A tak se pídím, co že za takovým chováním je.

PŘÍČINY:

- **Výchova, ve které převládá důraz na hmotné „výdobytky“.** Vlastnit a shromážďovat je rodinným životním stylem.
- **Hyperprotektivní výchova (rozmazlování).**
- **„Slabý rodič“, který neumí odmítnout (aby byl oblíbený, aby jej mělo dítě rádo, aby nebyl sám), v podstatě takové kupování si lásky.**
- **Dítě neumí (není vychováno, ještě do toho nedorostlo) vcítit se do potřeb jiných, je nezdrženlivé, neumí odložit svoji potřebu.**
- **Nedostatek zájmu o dítě, citu a lásky, dítě má pocity nepřijetí a vlastnictví něčeho, shromážďování, ale i dětské krádeže mu nahrazují lásku, potřebu přijetí.**

Ale co s tím? Nemáme právo zasahovat do stylu rodinného žití a výchovy. Je ale jen na nás, jaká nastavíme pravidla v oddíle. Nejsnadnější je se takového člověka nějak zbavit, ale u nás tak pohodlní nejsme, my jsme pionýři.

TVRDÁ ŠKOLA?

Příhoda vánoční: Oslava Vánoc je u nás nejen tradiční, ale také radostná – je totiž dávací a dostávací. A to byl pro Chloe pěkný náraz. Sestrou chamtivosti je totiž závist... Pohledy, kterými sledovala rozbalování dárečků, byly nevěřící. Radostné výkřiky – nechápala. Udivovalo ji potěšení

projevené i nad maličkostmi. Bylo to – zcela nepřehlédnutelné – něco, co neznala. Projevit štědrost k jiným a ne jen k sobě, to byla skutečná „zkouška ohněm“. Doma se s něčím, co bychom označili jako uměření, asi do té chvíle nesetkala. Bylo na ní vidět, jak na jedné straně trpí (nebyla zahrnuta nejvíce dárky), a vedle toho, když viděla, jak nad věcmi (nad nimiž ohrnula nos, vždyť šlo o drobné dětské dárky navzájem) ostatní děti projevovaly nelíčenou radost a děkovaly si navzájem, byla zjevně v rozpacích.

CHCETE ŠTASTNÝ KONEC?

Chamtivost a závist jí ale ještě nezatemnily mysl natolik, aby se nad tím nebyla schopna zamyslet. I proto, že v oddíle mezi dětmi se jí líbilo, že v něčem dokázala vyniknout a ostatní jí byli schopni ocenit, od nás neodešla. A tak jsme vymýšleli, co a jak:

CO DĚAT:

- Často dítě pověřovat rozdělováním nebo přípravou pomůcek, jídla, odměn... (rozdělit na tácky tak, aby měli všichni stejně).
- Při vybírání (např. jídla z tácu) jsme používat pravidlo 3 – tj. napočítat do tří, a pokud si dítě nevybere, něco mu určit.
- Při rukodělkách přidělovat materiál, ostatní „přidávky“ umístit na stůl, kam si pro ně budou děti chodit.
- Často si s dítětem povídat, dávat mu najevo, že nás zajímá.
- Důsledně používat rozlišení toho, co nás zlobí, štvě, rozčiluje. Mrzí nás to, že si bere víc, než má, vadí nám konkrétní chování a ne dítě. Chování popisovat, ale snažit se nehodnotit.
- Nezměkčovat reakce ostatních dětí.
- Snažit se s dítětem (v soukromí) mluvit o dopadech jeho chování. Pokusit se ve vhodném okamžiku i pohovořit s rodiči.

Jestli očekáváte rychlý obrat, tak to vás zklamalo. Nebyl. Náznaky změn byly pomalé, ale byly. A také dost možná jsme si všichni navzájem zvykli.

Vladka a kolektiv autorů

SYMBOLICKÝ TEST

Cítíte tu mnohovýznamovost symbolického názvu? ☺ Dnešní pokračování seriálku naváže na testík o státních symbolech z minulého čísla a současně si můžete vyzkoušet, jak vnímáte vy typické symboly.

A pošlete-li odpovědi (na mozaika@pionyr.cz), může se vám dostat i symbolické odměny... Tak s chutí do toho.

1.
a) Označení místa, kam udeřil blesk.
b) Nebezpečné napětí.
c) Symbolické vyjádření nápadu.
d) Značka poplachu.

5.
a) Místo, kde létají pečení holuby do pusy.
b) Značka dlouhého doletu.
c) Symbol bratrství.
d) Mírový symbol.

9.
a) Označení bodu varu.
b) Značka pro sněžení.
c) Označení rozvětvené křižovatky.
d) Symbol doby ledové.

2.
a) Symbol lásky.
b) Označení oddělení kardiolo.
c) Značka pro smír.
d) Znamení pro pouť s perníky.

6.
a) Pozor kyselina!
b) Nesmí se prát!
c) Nebojte se, nejsou vlny.
d) Potřeba velmi šetrného pracovního programu.

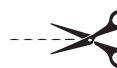
10.
a) Pozor radioaktivita.
b) Značka pro soubor molekul.
c) Zákaz užívání mobilu.
d) Upozornění na nový výrobek.

3.
a) Směrovník pro město Atény.
b) Pozor, noční ptáci!
c) Moudrost (učinnost).
d) Značka na léčích.

7.
a) Smrtelné nebezpečí!
b) Neformální označení patologie.
c) Pozor! Mimozemšťané.
d) Symbol smutku.

11.
a) Zde brousíme nůžky.
b) Ubíhající čas.
c) Symbol rozluky.
d) Naznačení místa střihu.

4.
a) Značení pracoviště ČOI.
b) Symbol pro spravedlnost.
c) Vážíme v přesné váze!
d) Symbol pro poctivost.

8.
a) Značka pro Orfea.
b) Značka hudebního festivalu konaného v Děčíně.
c) Symbol hudby a umění.
d) Znamení radosti.

12.
a) Symbol pro uzamčení.
b) Nevstupovat!
c) Označení trvanlivosti.
d) Symbol pro mlčení.

Martin

aktuality

JAK ZHUDEBNIT PIONÝR?

Zpěvák Xindl X se rozhodl přinášet songy na míru, podle přání posluchačů Radia City. Třeba by ho zaujal námět, kde se objeví slovo pionýr. Jde jen o to nabídnout nějaký hezký nápad, kde může pionýr vyniknout.

Zkuste i vy být pionýrem a zašlete svůj nápad na: www.radiocity.cz/program/porady/xindloviny

ZAHRAJTE DOBROVOLNÍKŮM

Blíží se důležité datum – 5. 12. je každoročně Mezinárodní den dobrovolníků. Toto datum se skvěle hodí k poděkování a vyjádření ocenění lidem, kteří svůj čas a energii dobrovolně věnují ostatním. Není pochyb, že jich kolem sebe znáte spoustu – a nemusí jít nutně o pionýry. Udělejte jim radost a nechte jim třeba právě v pondělí 5. 12. zahrát písničku s věnováním v jejich oblíbeném rádiu. Pohlazení po duši zaručeno!

Nepřehlédněte: 31. 12. bude uzávěrka Soutěže etapových her.

PRAKTICKÉ ČINNOSTI

Tu máte kotlík, mouku, mléko, vejce, kousek uzeniny, brambory a uvařte si jídlo. Můžete si ještě říct o koření. Tak by asi nějak začínalo zadání, když se máte něco naučit praktickými činnostmi. Možná vám to přijde jako objevování již dávno objeveného. Možná dokonce i budete mít pravdu v tom, že nic převratného se třeba nedozvíte. V pedagogice se to tak občas přihodí, že je potřeba některé věci znovu připomenout, abychom jim zase začali důvěřovat. Pojďme se tedy podívat na jednu výchovně vzdělávací metodu, která s různými názvy funguje nejen v naší organizaci od nepaměti.

Řeč bude o učení se praxí – v současné době moderně nazývaným „learnig by doing“. V české kotlině se tomu někdy říká „hodit do vody...“. Což nepochybně naznačuje, že tato moderní metoda má své historické kořeny. Ovšem každá metoda, má-li být účinná, si žádá dodržení základních pravidel a postupů, kterými ji můžeme uvést do života.

JAK NA TO?

Ještě než činnost zadáme, musíme si uvědomit, jak moc nám záleží na výsledku a kolik času můžeme vyhradit na samotnou akci – tj. dobu, kdy se činnost odehrává. Důležité také je, jak je skupina účastníků zkušená. Nesmíme zapomenout, že

výsledek činnosti a samotný proces mohou být trochu proti sobě. Příklad: kdo nic nedělá, nic nepokazí, docela trefně popisuje situace, které přitom nastávají (když se chcete naučit obracet palačinky vyhazováním pánve, musíte počítat s tím, že nějakou zkazíte).

S vědomím možných úskalí se pak můžeme pustit do koloběhu na obrázku níže. Už jsme zmiňovali, že zadání činnosti je obdobné jako zadání hry. Což ovšem znamená, že hra je také jen jednou z činností, a tak je možné její výchovný dopad užitím zmíněného cyklu významným způsobem posílit. Aby ale k tomu došlo, nesmíme se soustředit jen na samotnou akci. Dostatek pozornosti musíme věnovat všem dalším fázím cyklu, abychom z aktivity vytěžili co nejvíce.

CO DĚLÁ ORGANIZÁTOR?

Ještě jednou se vrátíme k příměru s plaváním ve vodě. Role vedoucího (učitele, lektora) se dá při samotné akci přirovnat spíše k úloze plavčíka či pojistky pro případ, že vývoj spěje do nebezpečné katastrofy, na druhou stranu to neznámá, že má

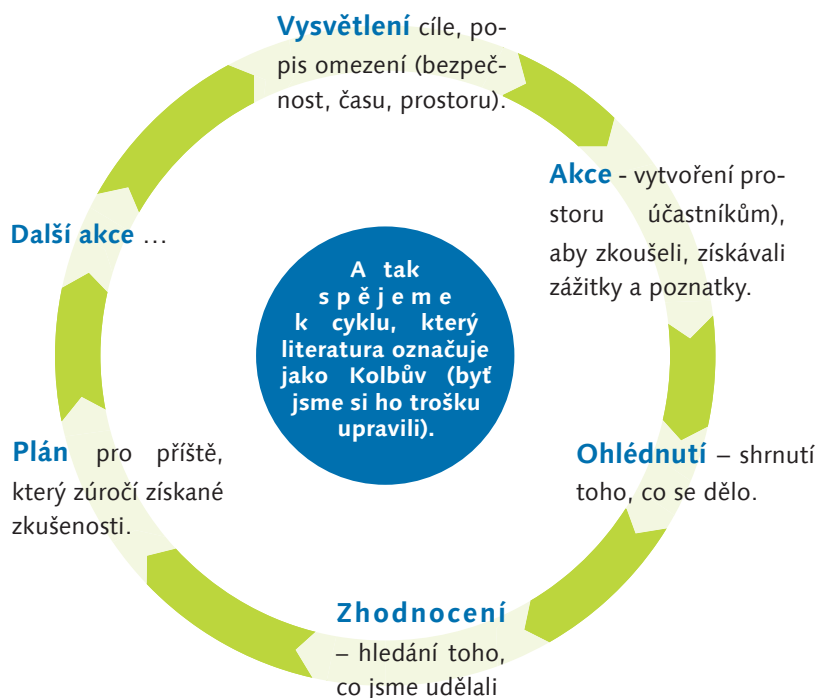
„volno“. Důležité při organizaci činnosti je nechat dostatek prostoru účastníkům (tedy dětem) a pokud možno zasahovat jen v nejnужnějších případech. Je dobré si proto předem rozmyslet, jakým způsobem budeme děti v činnosti podporovat. To je totiž ovlivňováno mnoha faktory. Především zkušenostmi účastníků, nebo potřebou dosažení přijatelného výsledku pro celek, která je někdy trochu v protikladu s požadavkem, že děti mají objevovat i slepé uličky.

CO SI MÁ VEDOUcí AKTIVITY UJASNIT:

- jak děti vtáhnout do děje,
- kdy jim předávat informace,
- kdy jen řídit diskusi a kdy navrhnout řešení,
- kdy nabízet vzory řešení,
- jak shrnout výstup,
- jak podávat zpětnou vazbu,
- jak pomoci tvorbě závěrů.

JAK PRACOVAT S MOTIVACÍ?

Aby toho nebylo málo, musí se organizátor ještě soustředit na jednu neméně důležitou věc, která zavání spíše alchymii – a to je motivace účastníků. Musí přemýšlet, jak prostřednictvím vaření na výpravě vytvořit pocit samostatnosti nebo dokonce při zdárném výsledku dosáhnout na uznání kamarádů. Jak úkolem sbalit si věci do batohu přispět k pocitu osobního naplnění (už to zvládnou sám) nebo i k pomoci kamarádům apod. Správná motivace

je také cestou k tomu, aby příště mohla činnost probíhat daleko samostatněji bez přímého řízení vedoucího či instruktora. A to, že praktické činnosti mají děti rády, si každý musel všimnout – zejména u těch mladších, které si rády hrají tím, že napodobují práci dospělých. Pro takové děti je svátkem když se do práce mohou spolu s dospělými přímo zapojit. Tuto skutečnost můžeme využít v životě tábora či oddílu. Některé věci je prostě potřeba udělat (nasekat dříví, rozdělát oheň...), ale předkládat je jako nudné povinnosti, které se musí udělat místo her, zpravidla i poškodí postoje dětí k práci.

JAKÝ JE PŘÍNOS PRAKTICKÝCH ČINNOSTÍ?

Výchovné dopady praktických činností můžeme pojmenovávat různě. Určitě se tak dají zvládnout konkrétní postupy při vaření, táboření, poskytnutí první pomoci... Dalším přínosem má být posilování sounáležitosti dětí k sobě a odpovědnosti za tým, za oddíl za celek. Při společných činnostech se učíme komunikovat, spolupracovat, rozdělit si práci pomáhat si při kontrole výsledků, organizovat... Mnohé z těchto věcí mají přímé napojení na soubor dovedností označovaných dnes moderně jako měkké kompetence. O jejich rozvoj se dnes může snažit mnohá renomovaná vzdělávací agentura – některá dokonce i populární mezi top manažery. V našich podmínkách jde ale o rozvoj těchto dovedností v praxi – ne při modelových situacích na kurzu. Jde nám přitom i o to, aby kritika, ale i pochvala, byla mírně upřímně a nesvítil z ní navčičený televizní úsměv.

PROGRAM PIONÝRA:

K naplňování Ideálů Pionýra směřujeme praktickými činnostmi.

VYZKOUŠEJTE SI:

- Pozorujte děti, instruktory a do spěle při aktivitách, ve kterých mají plnit nový úkol či zacházet s novým zařízením.
  - o Kdo si raději přečte návod?
  - o Kdo se hned pustí do praktického zkoušení?
  - o Kdo se dívá, jak pracuje jeho kolega?
  - o Kdo nejprve vše promyslí?
- Znáte Maslowovu pyramidu potřeb? Pokuste se vymyslet její použití při motivaci dětí k výkonu. Vycházejte přitom z různých pater potřeb.
- Jakých výchovných cílů můžeme dosahovat prostřednictvím praktických činností? Vraťte se k tabulce znalostí, dovedností, postojů připojené ke kapitole hra (Mozaika září 2016).
- Rozmyslete, na kterých činnostech můžete tuto metodu vyzkoušet.

CO PŘIPRAVUJE ÚPVCNA ROK 2017

Restart skupin – pokusný, pilotní víkendový seminář zaměřený na práci vedení pionýrské skupiny. Cílem je podpořit organizačtorskou práci na úrovni PS a usnadnit zapojování nováčků do činnosti vedení PS. Zároveň ale také podpořit týmového ducha a pocit sounáležitosti s Pionýrem. Termín akce je předběžně stanoven na 24. – 26. 3. 2017.

Podle plánu se na semináři sejde nevyše dvacet účastníků. Předpokládáme, že za pionýrskou skupinu se účastní 4 – 5 osob, které byly zvoleny do vedení PS (vedoucí PS, hospodář, členové vedení). Jejich úkolem bude hledání silných a slabých

stránek jejich pionýrské skupiny, navrhování řešení, dělba práce a stanovení konkrétní odpovědnosti ale i vytvoření dlouhodobějších plánů. Současně s tím také dojde k výměně zkušeností mezi pionýrskými skupinami v oblasti propagace, komunikace s rodiči, využití značky Pionýra apod. Určitě bude také prostor na to, aby se na pionýrskou skupinu podíval někdo z vnějšku a poskytl jí zpětnou vazbu.

JAKÉ ÚČASTNÍKY TEDY HLEDÁME?

Jde nám o pionýrské skupiny, kde běží věci „ze setrvačnosti“, kde se do organizačtorské práce zapojuje málo lidí, kde není čas

na předávání zkušeností služebně mladším členům vedení PS. Na druhou stranu ale o skupiny, které mají chuť se nějakým způsobem proměnit.

Doufáme, že účastníci budou odjíždět nejen obohaceni o nové poznatky, ale také s chutí pracovat na rozvoji své pionýrské skupiny a s pocitem, že patří k Pionýru.

Pokud máte zájem o tuto akci, obraťte se prosím na Jirku Tomčalu (tom@pionyr.cz).

Lída Kočí
garant ÚPVC

SEZNAMTE SE: PIONÝR CHOMUTOV

Když se řekne PS Chomutov, někoho možná napadne „Indiáni z Bernova“. Se skupinářem Jiřím Perknerem, kterému málokdo řekne jinak než Pérák, jsme si povídali mimo jiné o tom, že Indiáni jsou jen jednou z tváří jeho skupiny.

Představ mi vaši skupinu. Kolik vás je? Co vás baví?

Po roce 1990 i u nás zbyly z většiny pionýrských skupin trosky. Nebyli jsme schopni je udržet při životě. Udělali jsme tedy to, co bych doporučoval i dneska. Když není dostatek funkcionářů, aby se udrželo více skupin v jednom regionu, tak stačí jedna funkční pionýrská skupina. V ní dva obětaví vokurkové, skupinář a hospodář. Hlavně, aby měla dostatek lidí pro činnost s dětmi. A tak jsme se v roce 1993 stali velikou „společnou“ Pionýrskou skupinou Chomutov, ale i to už je minulost.

Poslední léta se držíme zhruba na 100 členech. Jenže to je z 80 000 obyvatel (i s Jirkovem) dost málo. Když mají někde na malé vesnici 15 lidí, tak se jim vlastně daří líp. Nejde ale o děti, těch je jako smetí. Je potřeba mít vedoucí oddílů a nabídnout program.

Oddíly jsme mívali ještě nedávno i čtyři, teď máme dva. Dospělých máme dost, většinou našich odchovanců. Nechtějí ale opustit svojí starou partu a založit nový oddíl. Tak máme oddíly více než padesátičlenné. Dospěláků na brigádu, víkendovku, tábor či RESET vždycky jede hafo, ale vést oddíl nechce nikdo. Je to asi jako v každé jiné skupině. Ale když se zapíská, chlapi vezmou krumpáče, lopaty, sekery, jako v té pohádce Ať žijí duchové, a máknou. Ženské se o nás starají jako o vlastní. Bez takových lidí by to v Pionýru taky nešlo. Byla by chyba nepipomenout, že naše skupina byla a je dodavatelem lidí do funkcí na úrovni kraje i republiky. A vystřídal se jich spousta, od Martina Rittera po Janu Elbelovou.

Říkáš dva oddíly. Víš, že jsou každý jinak zaměřený. Jedni jsou Indiáni...

To je můj oddíl. Založil jsem ho v roce 1989 na 6. ZŠ v Chomutově a pojmenovali jsme ho s dětmi Čtyřlístek. Druhý oddíl, taky předrevoluční, je z bývalé skupiny při 4. ZŠ, kterou vedla Jitka Wessela, a udržel se jako parta. V roce 1990 jsme při jednom z procesů slučování přišli k táborové základně, k našemu slavnému Bernovu. Napřesrok, na okresním setkání, jsem Jitce navrhl jeho společnou správu a užívání. Spojenství vydrželo dodnes a naše oddíly jako jediné na skupině zůstaly a v nich i naše skoro čtyřicetileté děti a spousta jejich vrstevníků. Můj oddíl už řadu let vede moje dcera Zdeňka a Jitčin oddíl Rolničky vede její dcera Jájina. Předali jsme štafetu a v oddílech jsou samozřejmě i naše vnoučata. Můžu říct, že Bernov a obětavost lidí, co ho stavěli, a taková ta soudržnost a sounáležitost, zachránily naši skupinu. Chtěli jsme mít kam jezdit a zůstala za námi i nějaká práce. Prostě Bernov je naše pojitko. Škoda, že nemůžu vyjmenovat všechny kamarády, kteří přiložili ruku k dílu a hlavně ty, kteří zůstali a pomáhat nepřestali. Ale najdete je v RISP. © No a ty dva oddíly... My jsme v roce 1991 udělali poprvé Indiány, a když jsme hledali v roce 1992 téma na novou táborovou hru, tak děti řekly: „Jsme v lese, v přírodě, budeme Indiáni“. Pořídili jsme si týpí a spoustu věcí. Jsem rád. No, vlastně se mi tím splnil sen z dětství.

Ta naše druhá parta už od začátku jezdila na vandry do Českého ráje, do skal Labských pískovců a leckam jinam. Prostě vzali celtu, deku, ešus a vyrazili. Takže je to turistický oddíl. Ale dneska u nich převládají děti předškoláci a do třetí třídy a s těmi se na čundry moc jezdit nedá.

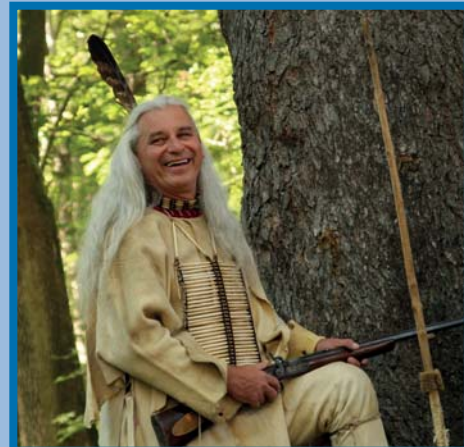
Musím taky přiznat, že plus mínus 30% dětí nám každý rok z oddílů odejde a přijde nových. Z vlastní zkušenosti vím, kolik jsem prošel kroužků a sportovních oddílů, když jsem byl kluk. A konkurence je v Chomutově opravdu velká. Domeček, sportovní oddíly, školy.

No a ty dva oddíly jedou úplně po svojí linii, nebo máte společné akce, vznikly nějaké společné tradice?

Tradicí je společná účast na krajských a republikových setkáních. Děláme i společnou vánoční maškarní merendu pro všechny děti, členy skupiny a jejich rodinné příslušníky. Někam do sálu se vždycky vejdem. Ale kdybychom chtěli jet společně na akci, kam se nás vejde třeba 80? Na Bernov určitě ne. Proto víkendovky a tábory si dělá každý oddíl sám, ale na setkání, kde nás ubytují a dají nám najíst, jezdíme spolu.

A co ještě z těch společných pionýrských akcí vás baví?

Na Pionýrské Stezky a na republiková setkání máme z minulosti nejhezčí vzpomínky. My Stezku udržujeme v našich mezích možností. Vyrovnat se Brňákům nebo jet do Stráže pod Ralskem rozsekat Výry, to nedáváme. Máme spíše malá děcka. Ale vycházíme pořád z metodiky pionýrské stezky, máme staré plakáty a z nich rozstříhané obrázky. Snažíme se děti vést k všestrannosti, spíše ale k přírodě a historii. Neumíme hrát ani zpívat, nejsme divadelníci, a tak se

vymlouváme, že Pionýrský Sedmikvítek není nic pro nás. Občas sice někoho napadne myšlenka, že pozve indoše, a pak vystupujeme spíše jako atrakce.

A ty Indiáni, táhne to samo o sobě, nebo tam děti jdou hlavně za partou kamarádů?

To bylo jak kdy. Když jsme začínali v roce 1992 a zakládali kmen Magažu Teča Tiošpaye, což v lakotštině znamená Lid mladého deště, protože na táboře pořád přišlo, tak chtěli být Indiány i dospěláci. Sešla se taková parta a všichni, dospělí i děti, tím žili. Ale pak jsem také měl v oddílu najednou samé malé holčičky. Z těch nešlo udělat bojovníky. Teďka máme zase hromadu kluků, v nejlepších letech. Snad se někteří ujmou a vydrží jim to až do dospělosti.

Jak moc vážně to s těmi Indiány berete?

S dětmi to nejde dělat vážně, protože na to, abys byl „původní obyvatel Ameriky“,

musíš být někde mentálně, musíš mít znalosti historie a geografie. Děti láká, že můžou mít oheň v týpí, že můžou střílet z luku, že se můžou plazit a „jako“ bojovat. Mají rády to dobrodružství. My se snažíme přidat filosofii a vztah k přírodě.

Máme spoustu kamarádů, co dělají třeba vojenskou historii a jako já si plní klukovský sny. Jenže sami, nevezmou si k tomu 20 dětí. V tom se od nich právě lišíme my, pionýři.

Na závěr pro tebe mám dvě tradiční otázky. První je, co si myslíš, že je v Pionýru fakt super a co je naopak průšvih.

Dobré je, že se máme kam obrátit. Kterýkoli člověk odněkud z vesnice má někde někoho. Kamarády na kraji, na skupinách nebo na ústředí. Má se kam obrátit, když je úplně v nouzi.

Na druhou stranu jako negativní vidím, že právě až když nastane problém, tak lidi na skupinách teprve hledají, kde je co popsáno, kdo má jaké povinnosti. „Jsme

přece dobrovolníci, co po nás furt chcete?“ Nezajímají je předpisy a směrnice. To jde úplně mimo ně. A když je problém, tak skončí a s nimi jejich oddíl či skupina. Tak to bylo nejednou i v našem Ústeckém kraji. Jsou party, které mají třeba přes 300 dětí na táborech. Ale že se volí někým delegát, že se musí schvalovat Stanovy? To jim je úplně fuk.

A nakonec: Dokážeš říct, proč jsi Pionýr?

Já léta odolával. Jenže v září 1989 přišla moje mladší dcera a říkala, „tati my asi nebudeme mít Jiskry, nemáme vedoucího“, tak jsem prostě šel... No a pak po listopadu, když všichni začali zahazovat průkazky PO SSM a vedoucí se vymlouvali, proč nemůžou být v Pionýru, tak jsem si řekl: Mě nedostanou. No a najednou jsem byl členem okresní rady, vedoucím skupiny, atd. Byl jsem v prosinci 1989 v Malé sportovní hale v Holešovicích, když se dnešní Pionýr rodil...

ptal se Jakub

PS CHOMUTOV

- **Vznik:** 1993 – sloučením z více skupin
- **Počet oddílů:** 2
- **Charakteristika:** indiánský, turistický
- **Počet členů:** +- 100
- **Schůzky:** každou středu 16:00 – 18:00
- **Věk členů:** 1 – 64 let
- **Počet vedoucích a instruktorů:** asi polovina ze všech členů

VEDOUcí PS

- **Jméno:** Jiří Perkner
- **Děti:** 3
- **Má rád:** všechny, co tohle čtou.
- **Zaměstnání:** správce agendy nemovitostí Pionýra
- **Funkce v Pionýru:** vedoucí PS, hospodář ÚKOP, člen ČRP
- **Kontakt:** Perkner-cv@seznam.cz

ZÁJMOVÉ ODDÍLY II.

V minulé Mozaice jsme otevřeli téma zájmových oddílů – jako protiváhy „přešlapu“ kterým se v padesátých letech ukázalo být sepětí se školou a zakládání tzv. školních pionýrských skupin. Ačkoli dnes mají zájmové oddíly i mnohé jiné organizace, jde o „vynález“, který vznikl v pionýrském hnutí a výrazně se ujal nejen u nás, ale i v řadě dalších zemí. Už minule jsme naznačovali, že nic není nikdy úplně dokonalé, ale to nic nemění na tom, že to rozhodně byl gól – dost výrazný na to, aby si zasloužil dvě vlastní pokračování v našem seriálu.

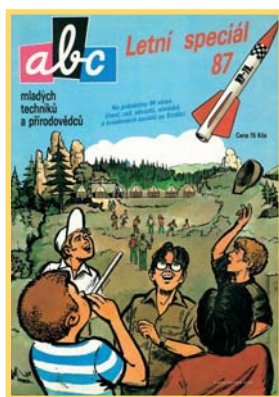
FENOMÉN ABC

I proto, že právě na začátku příštího roku slaví šedesátiny!

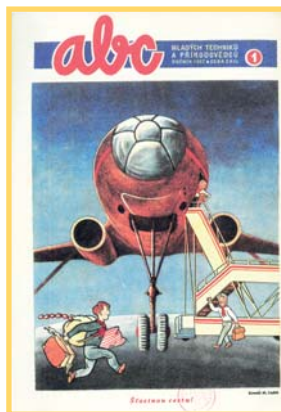
Začneme tohle pokračování ohlednutím za vznikem časopisu, co je dnes nedočeným vkladem pionýrské organizace a její (zájmové) činnosti – za vznikem časopisu, který byl opravdovým zjevením.

V 50. letech existoval časopis Mladý technik, který se proměnil ve výrazně odbornější VTM (Věda a technika mládeži). Proto měl v r. 1956 vzniknout populárně-naučný, ale i zábavný časopis pro polytechnickou výchovu mající přesahy do spolkového a společenského života dětí (v rámci Pionýrské organizace i mimo ni). Takové bylo zadání původně měsíčníku, od 12. ročníku (1967/68) čtrnáctideníku **ABC mladých techniků a přírodovědců**

– jak nakonec zněl jeho název (hovorově zkrátka Ábíčko). Ten ovšem formální zadání přerostl a stal se svébytným a výjimečným úkazem... Nezdálo se, že by byl i podpultovým zbožím, a to při nákladu 310 000 výtisků (samozřejmě v rámci Československa). Nicméně i tak platí: Kterápak tiskovina se může dnes pochlubit srovnatelným nákladem? Vycházely dokonce „Speciály ABC“,

unikátní součástí časopisu se stala tzv. „Děčka“, což byly přílohy nejružnějšího typu, včetně r o m á n o - vých. Ábíčko proslulo též svým podílem na rozvoji osobitě české komiksově tradice. Díky stále oblíbenosti se Ábíčko pouštělo do časově náročných projektů – jako byly například „Obrazové školy“ či vystřihovací Městské památkové rezervace. ABC bylo mnohdy neformálně výchovné – výzvy k ochraně přírody měly vždy značný ohlas. Časopis byl též organizátorem čtenářských srazů i podporovatelem klubové činnosti (Gagarinské raketové

posádky, Hlídky přírody či Dívčí kluby...). Redakce dokonce pro kluby organizovala celoroční hry, kde se i důkazy vyhlášovaly jak technické, tak přírodovědné, ale i všestranné. Když později v pionýrské organizaci vznikl výchovný systém Plameny a Cesty, byl v nich název důkaz použit.

Invence tvůrců byla proslulá, takže časopis patřil k novátorským, s neotřelými nápady – byl pionýrský svojí podstatou, jako dlouhá léta nejprogresivnější titul patřil na špičku nejen československé časopisecké produkce. (Životnost jeho myšlenky se prokazuje stále, byť již v poněkud dnešní dobou přiohnuté podobě.) Přes zdánlivě klukovské zaměření, měl i své „dívčí“ rubriky (Z kuchyně dívčích přání či Bibi radí), ale fakticky ho doslova generace dívek a kluků hltaly a šetrně uchovávaly, aby se k němu mohly vracet...

Ábíčko mělo i své výlučně pionýrské rubriky (např. Pionýrský kompas) se zprávami a výzvami spolkovými, ale šlo o začlenění organické a nijak z celkového charakteru časopisu formálně trčící. I na tom měl zásluhu redakční tým a neuvěřitelně široký kolektiv spolupracovníků (z podstatné části dobrovolníků nebo za drobný honorář). V čele časopisu byl nejprve Jan Čeřovský, od roku 1959 Vlastislav Toman (do r. 1989).

Ábíčko zkrátka dosáhlo vskutku nevšední čtenářské obliby, pro pionýry či obecně dětské čtenáře středního a staršího školního věku se stalo nepostradatelným průvodcem na cestě zájmové činnosti právě pro svoji přístupnou formu.

ODDÍL VERSUS KROUŽEK

Když už je řeč o oddílech, věnujme pár vět také tomu, čím se odlišují od kroužků, se kterými jsou poměrně často zaměňovány. (Jde totiž o případnou argumentaci rodičům, v čem rozdíl spočívají.)

Kroužek je místem, kde se děti sdružují především kvůli nějaké konkrétní, zacílené (zájmové) činnosti. I v kroužku samozřejmě vznikají mezilidské vazby či probíhá výchova příkladem, ale až druhotně, necíleně.

Naproti tomu oddíl je v první řadě kolektiv lidí (dětí i dospělých) s bohatým vnitřním životem a vazbami postavenými nikoli na jednom zájmu, ale na více oblastech činnosti (ovšem jedna může dominovat). Možná trochu zjednodušeně, ale zhuštěně vyjádřeno: Zatímco oddíl je jednoznačně výchovnou jednotkou a zvolená činnost

PERLIČKA

Nabídka zájmových činností přinesla i situaci, která by patrně v dnešní době genderových kvót a všudypřítomné touhy po korektním pojmenování věcí tak, aby hlavně nikdo nemohl být dotčen, vůbec nemohla nastat. Jeden z odznaků se jmenoval „Praktická dívka“. Mezi dovednostmi nutnými pro jeho získání byly ale i takové, které bavily mnoho kluků – například vaření. Ačkoli se chtěli zdokonalit v tom, co jim šlo a bavilo je, netoužili stát se praktickými dívkami. ☺

Toto pojmenování bylo důvodem mnoha kritických poznámek, ale i úsměvných situací.

je prostředkem, v kroužku je cílem především sama činnost a výchovné působení je svým způsobem vedlejší, samovolné...

Kroužek je tak ve výsledku nejspíš lepším prostředím pro rozvinutí konkrétních dovedností a jejich poměrování s ostatními. Oddíl, bez ohledu na své zaměření, je navíc školou spolupráce, komunikace, rozhodování a řady dalších schopností. Nabízí dětem všestranný rozvoj osobnosti. Pro život dítě vybavuje nikoli „jen“ rozvojem zájmu, ale mnoha dalšími dovednostmi.

KAŽDÝ LÍC MÁ I RUB

Neboli když se prosazování zájmové činnosti přežene, končí to také pohromou. Jako příklad jsme vybrali jednu pionýrskou skupinu z Prahy, jejíž vedoucí se v 80. letech rozhodli: zájmová činnost je nejlepší formou činnosti, a tak zrušíme všestranné oddíly, respektive oddíly po třídách. Chtělo by se říci: vynikající nápad, krok správným směrem... Přesto přinesl na prostou kalamitu.

Na vzpomínané PS se skutečně rozhodli od jednoho nového pionýrského roku (září) zavést pouze zájmové oddíly a zrušit

všechny ostatní. Poctivě je nutné přiznat, že pro tehdejší úctyhodný počet dětí (počítáno ve stovkách členů) zajistili nabídku desítek zájmových oddílů, ba měli pro ně vedoucí a počítali s věkovou prostupností. Díky organizaci v rámci školy byla pro děti zajištěna velmi dobrá informovanost, takže každý pionýr dostal přehledně zpracovanou nabídku

s výzvou zapsat se v „novém“ oddíle... Již po krátké době však experiment narazil na několik jednoduchých nedostatků:

- Sehrané party z oddílů se od sebe odmítaly odloučit, a když se „zapsaly“ v nějakém zájmovém oddíle, zdaleka ne všechny děti pro zájem horovaly, šly tam prostě za kamarády a nikoli za zájmem...

- Poklesla „organizovanost“ – protože zdaleka ne všechny děti se zapsaly do zájmových oddílů – činnost je nelákala, stovky se jich zkrátka nezapsaly nikam, protože se nechtěly zájmově vyhraňovat...
- Další potíž přibyla časem: už během podzimu a zimy docházelo u dětí k novému hledání, a tím vznikaly pohyby mezi oddíly nebo naopak zájem dětí být ve více oddílech (a uspokojovat více zájmů)...

Zkrátíme to: pokus po roce skončil a pionýrská skupina se vlastně vrátila ke kritizovanému, ale také osvědčenému systému oddíl-třída. Ovšem všichni byli bohatší o zkušenost ze slepé uličky. Ale také šlo o PS, která nabízela největší počet zájmových oddílů, a tím (protože to byla sídlištní škola) „přetáhla“ do nich časem i pionýry-děti z jiných blízkých škol.

Opět se tak ukázalo, že teorie je věc jedna a praktický život si najde nějakou rozumnou cestu mezi krajnostmi.

UČÍME SE I Z GÓLŮ

Uvedený příklad jasně ukazuje, že i když je myšlenka dobrá, zavedená do krajnosti už se tak jevit nemusí. Ostatně ze samotného názvu jasně plyne, že těžko vnutit zájmové oddíly dětem, které o ně nemají zájem...

Tím se obloukem vracíme k myšlence zmíněné v minulém díle tohoto seriálu, že co je povinné, to má málokdo rád, že všichni chceme možnost volby.

I proto dnes v Pionýru najdeme mnoho zájmových oddílů – zaměřených na přírodu, turistiku, kulturu, sport, techniku..., ale také těch všestranných, kde mohou děti ochutnávat, zkoušet, poznávat. Důležité je, že děti a jejich rodiče mají možnost volby, a že všude, kde se zapojí do činnosti Pionýra, najdou své dobrodružství na míru. ☺

Martin a Jakub

MINI KVÍZ (NEJEN) PRO PAMĚTNÍKY

Co myslíte, v jaké činnosti museli pionýři vynikat, aby si zasloužili tento odznak?

Vytáhněte se a napište na mozaika@pionyr.cz ☺

Z VÝKONNÉHO VÝBORU ČRP

Výkonný výbor ČRP se o víkendu 7. a 8. října sešel na svém posledním jednání před Výročním zasedáním Pionýra. V úvodním bloku informací z různých jednání zazněly například zprávy o schůzce s náměstkyní ministryně školství ohledně potíží s vyúčtováním dotací, o jednáních s ostatními spolky o metodice k dotačním programům MŠMT, o pracovním setkání s předsedy KOP během semináře ke kontrolní činnosti 28. 9. (více v minulé Mozaice na str. 28) nebo o jednání se zástupci některých zanikajících PS. Zazněly i zprávy z práce sekcí, především ze Sekce rozvoje výchovných programů o již dříve zmiňovaném zápisníku a plánech v oblasti akcí a soutěží či od Legislativně-ekonomické sekce o postupu tvorby Směrnice o hlavní činnosti.

Jako na každém jednání VV byla probírána řada obsahových a organizačních otázek. Z těch organizačních šlo například o stav pionýrských nemovitostí a prodej některých nevyužívaných, termíny jednání v následujících letech, stav příprav nadcházejících akcí jako Ledová Praha a Koncert Děti dětem, ale především příprava IX. výročního zasedání Pionýra, a to jak z hlediska jeho samotného průběhu a personálního zajištění, tak i předkládaných materiálů, jako například zprávy o činnosti VV ČRP. V souvislosti s výročním zasedáním byly probírány (a schváleny) i návrhy na vyznamenání pionýrských dobrovolníků. V obsahové oblasti proběhla například rozprava o další práci s metodou CAF a propojení CAF-týmu s VV ČRP a s pracovními

sekcemi a také o postupu v klíčových oblastech, jež si VV ČRP vytyčil pro rok 2016, přičemž nutno přiznat, že například úkol předložit návrh nových vyznamenání se nepodařilo dotáhnout.

Část jednání byla věnována také vnějším vztahům, byla například vyhodnocena návštěva u finské organizace Pinskiut, o které jste se dočetli v minulé Mozaice na str. 8, probány kroky ČRD M ohledně novely zákona o myslivosti či projekt 72 hodin (viz strany 10 a 11).

Příští jednání VV ČRP proběhne až v lednu a sejdou se na něm stávající členové i s těmi nově zvolenými na výročním zasedání v Pardubicích.

Jakub

JEDNÁNÍ ČESKÉ RADY PIONÝRA

Snaha efektivně využít čas posunula jednání České rady Pionýra na neděli 13. listopadu a umístila do Pardubic. Jednání tak mělo trochu „nedělní“ atmosféru, ale na věcnosti – kromě jednoho momentu, o němž je řeč jinde – to neubralo.

Po bloku informací, v němž ČRP rozhodla o odprodeji některých nemovitostí (např. pozemek ve Skokovech), byl přijat obsahový koncept výroční zprávy Pionýr 2016, schváleno prodloužení členství Pionýra na rok 2017 v některých organizacích či Směrnice o hospodaření nebo první verze rozpočtu Pionýra na rok 2017, abychom se vyhnuli rozpočtovému provizoriu.

Příjemnou záležitostí bylo vyřízení žádosti Pražské organizace Pionýra o revokaci usnesení, kterým se zbavovala jedné táborové základny (navrženo a schváleno v dubnu), protože 96. PS Veselí medvědi nejen projevila zájem o převzetí a správu základny, ale už ho prací svých členů i prakticky prokázala. Díky Veselým medvědům.

Svébytnou částí jednání bylo rozvedení myšlenky na zorganizování pionýrského vlaku – kdy kolektivním úsilím naprosté většiny přítomných bylo zosnování projektu „Pionýrski pražce“, který má být dokladem, že ani dvoudenní (a v sobotu opravdu velké a oficiální) jednání neubralo nic nadhledu a snaze řešit věci i méně „ouředně“, než se může jevit.

Na závěr se sluší připomenout, že aktuálním členům ČRP už podle nové úpravy Stanov Pionýra funkční období skončí až těsně před zahájením práce (nově) zvolené ČRP v dubnu 2017.

Martin

PIONÝRSKI PRAŽCE

Přítomným členům ČRP a předsedům KOP při jednání ČRP ruplo v kouli a vyhlásili operaci s krycím názvem „Pionýrski pražce“. Jde o myšlenku společného pionýrského vlaku na RESET 2017, který se koná v Ostravě. Společný spoj by jel v pátek 9. června 2017 po trase Praha – Kolín – Pardubice – Česká Třebová – Olomouc – Ostrava.

Je nutné mít do konce kalendářního roku zpětnou vazbu od skupin, které se na RESET chystají, zda by tohoto spoje

využily, případně na které zastávce by přistoupily. Jízdní řád zatím není možné stanovit, počítá se předběžně s odjezdem cca ve 12 hodin z Prahy. Informace o přístupnějších pionýrech je nutno prostřednictvím KOP předat předsedovi Pionýra, kterému byla pro tuto příležitost propůjčena funkce přednosty Pionýra. V případě úspěšného přesunu do Ostravy počítá operace Pražec také se zpátečním spojením v neděli 11. června 2017.

CO CHTĚJÍ DĚTI? VLASTNĚ POŘÁD TO SAMÉ...

Na začátku listopadu proběhla dlouho připravovaná akce (chystala se od února..., ale došlo k ní 1. listopadu). Šlo o setkání ministryně školství, mládeže a tělovýchovy se zástupci spolků dětí a mládeže, kde bylo možné méně oficiálně vyjádřit smysl naší práce a schopnost propojování formální a neformální výchovy. Pekelná definice – alespoň mně to tak přijde. A přitom cílem bylo poukázat na to, co je na naší práci s dětmi ve volném čase tak zajímavé, čím je unikátní a nezastupitelná.

ČÍ TO BYL NÁPAD?

Vyslovila ho paní ministryně na jednom z našich pracovních setkání, kdy jsme hovořili mimo jiné o tom, že veřejnost si ne vždy uvědomuje, jaký má naše působení smysl... Pak se hledal příhodný čas a – jak se dnes moderně říká – vhodný formát... Takže příprava trvala asi déle, než se původně předpokládalo. Ale nakonec bylo vše připraveno a akce proběhla. Nechci ji zde (znovu) popisovat, ale chci zdůraznit, že...

NEŠLO O OBJEVOVÁNÍ OBJEVENÉHO,

ale zajímavé bylo kolika různými cestami – o zkušenostech z této práce hovořilo několik mladých lidí z výrazně odlišných spolků – je možné dojít k cíli. Zřetelně vystoupila pestrost celé oblasti, v níž působíme, a skutečnost, že tolika různými cestami se dá dojít k podobnému účelu: shoda nakonec byla na tom, že děti, přes dramatický technický pokrok, nežádka i stížnosti na jejich chování a jiné nepřístojnosti, stále oceňují jednu hodnotu: hledají společnost, partu, tým, touží po poznání i dobrodružství.

POUČENÍ?

Pro mne či pro nás asi nijak světoborné, připouštím. Ale z celého setkání mi vyplynulo, že naše nabídka, s níž vstupuje Pionýr do pomyslné soutěže, je zajímavá, a více než konkurenceschopná, právě díky své šíři a současně při splnění onoho klíčového požadavku, který děti mají – hledání party kamarádů. A je jen na nás, jak s ní uspějeme. Protože míříme přesně na střed terče. A to byl pocit k nezaplacení.

Martin

RISP - BLONDÝNA JE ZPĚT A NENÍ SAMA...

A dál?

Mrkej!

Uplynul nám další měsíc a RISP je zase o něco bohatší nebo spíš je zase pár věcí trochu nebo hodně jinak, tentokrát jsme se zaměřili na úpravy spojené s přívětivějším prostředím a drobným zjednodušením celého systému.

ZRZ: Drobné zjednodušení? Takže počet lidí, co se v tom vyznají, stoupl ze tří na pět? ☺

BLO: Haha... No ale je fakt, že připomínky, které volaly po zjednodušení, byla spousta. Tak často zaznívalo, že by nemělo jít dostat se na jedno místo zbytečně moc cestami a že by bylo dobré RISP zrychlit. Takových připomínek bylo přes 10%. Byly ale dost obecné, tak jsme se pustili do zjednodušování v místech, kde to bylo možné. Ono totiž „zjednodušte to“ je krásné heslo, ale pokud od systému chceme, aby uměl spoustu věcí, nemůžeme očekávat, že v něm bude 5 tlačítek.

ZRZ: Mě by občas úplně stačilo jedno... Ale zkus teda nahodit nějaký příklad, co se fakt zjednodušilo.

BLO: Nejviditelnější bylo zobrazení informací přes tlačítko Organizační struktura,

kde byli vidět jak lidé, tak jednotky, to samé se ale zobrazilo přes tlačítka Lidé a Jednotky. Statisticky byly častěji využívané právě přímé odkazy Lidé nebo Jednotky, které jsou přehlednější. A tak jsme z hlavní lišty odstranili Organizační strukturu, protože nenabízela nic, k čemu nevede jiná cesta, i když v ní bylo vše pohromadě.

ZRZ: Ahá, a já si říkal, k čemu tam je, když na ní vůbec neklikám. ☺ Takže už je jen jedna cesta?

BLO: Ano i ne. Ke každé informaci je teď jedna přímá cesta z hlavní stránky. Ale všechny údaje v RISPu jsou vzájemně provázané, takže kdo si otevře detail pionýrské skupiny, vidí i její členy, stejně jako ten, kdo si najde člověka podle jména, vidí, v jaké skupině je členem. Jinak by to nešlo. Ale to už nejsou dvě samostatné různé cesty ke stejným datům.

ZRZ: To jsem zvědav, jestli bude někdo volat, že se to rozbilo a tlačítko je pryč... ☺ Máš tam něco dalšího?

BLO: Myslím, že spíš nikdo volat nebude, on to tlačítko vážně používal málokdo.

Další úprava byla zaměřená na lepší orientaci, i když ji ocení hlavně lidé, kteří s RISPem pracují na úrovni KOP. V oblasti pod hlavním menu se totiž nově zobrazuje cesta k jednotce, kterou máme otevřenou.

ZRZ: Super... k čemu to je?

BLO: Hele, představ si, že hledáš nějaký konkrétní oddíl, třeba kvůli akci, kterou pořádá. Najdeš si ho přes tlačítko Jednotky (ale musíš mít zaškrtnuté políčko „včetně podjednotek“), jenže ti dojde, že nevíš, pod kterou skupinu patří... Nově se ti pod horní lištou zobrazuje cesta: Pionýr \ KOP \ PS, takže to hned vidíš.

A ještě chci zmínit jednu zdánlivou drobnost. Nově jde kopírovat text (takže třeba e-mail nebo adresu) rovnou z výpisu, který se ukáže po kliknutí na tlačítko Lidé a Jednotky nebo po vyhledávání. Nemusíš si rozklikávat detail.

ZRZ: No tak tohle je opravdu super, to rozklikávání detailu byl pěkný voprud!

O zpracovávání dalších připomínek si povíme zase příště, tak se těšte!

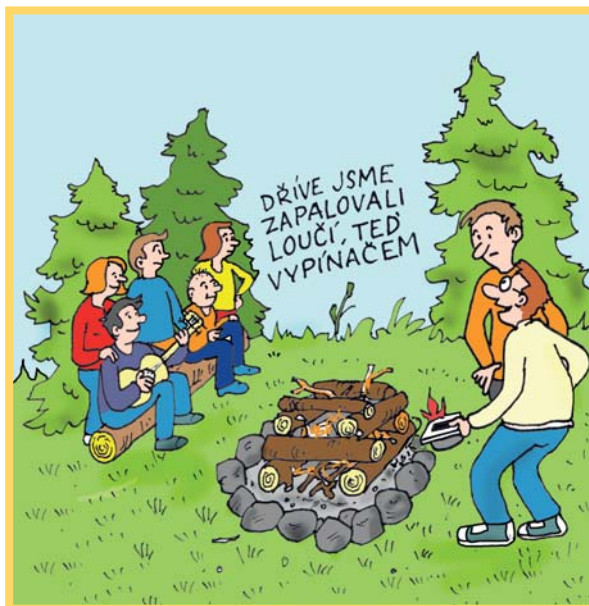
Vendy

PŘEDAL, PŘEVZAL, NEZAPSAL, SKORO ZAPLAKAL

V základní organizaci jedné „neziskovky“ došlo k obměně vedení. Předalo se vše, co šlo, a zbýval pozemek se srubem. Odstupující vedoucí Petr i nově zvolený Tomáš srub prošli, zkontrolovali inventář, zámky, okna i okenice, zapsali stav elektroměru a vše stvrdili podpisem protokolu. Předány byly i desky s dokumentací stavby a pozemku.

Nový vedoucí hned další týden uspořádal víkendovou akci pro více než 15 dětí s vedoucími. Sobotní program s orientačním během, příprava večeře a příprava dřeva na zimu uspaly celé osazenstvo o hodně dřívě, než by sami chtěli. Asi dvě hodiny po půlnoci Tomášova žízeň zabránila nejhoršímu. Když otevřel dveře spižírny, ke své hrůze spatřil chomáč plamenů obklopujících vypínač osvětlení. Ve tmě zářil jako zlověstný květ. Tomáš se rozběhl do ložnice, zařval „hoří“, z postele shodil svého kolegu, ať ihned všechny dostane před budovu a zavolá hasiče. Vypnul ještě pojistky a společně pak vzbudili všechny svěřence. Když poslední opouštěl budovu, strhl ze zdi hasicí přístroj a začal bojovat s ohněm, jehož jazyky hladově olizovaly police a ostění. Když vyprázdnil hasičák přímo do ohniska, už na místo dorazila jednotka dobrovolných hasičů, kteří dílo dokončili. Fakticky byla zničena jen spižirna a kouřem stěny i strop kuchyně a jak velitel hasičské jednotky konstatoval, měli štěstí v neštěstí – nikomu se nic nestalo a škoda byla v rádech několika tisíců korun. O věc se ovšem začala zajímat policie.

Za příčinu požáru byla označena vadná elektroinstalace a policie požadovala povinnou revizní zprávu. Ta ovšem v předaných deskách, ani jinde nebyla a jak bývalý vedoucí Petr, tak Tomáš se dozvěděli, že jim hrozí trestní stíhání a povinnost k náhradě škody – stavba bez předepsané revize elektroinstalace způsobila vážné ohrožení řady životů. Petr se zapřísahal, že revizi nechal dělat, ale dokument nebyl k nalezení. Nakonec Tomáš vše vyřešil – dospěl k závěru, že revize se musela platit – prošel účetnictvím, našel fakturu od revizního technika a ten mu pak vydal kopii. Případ byl nakonec uzavřen jako náhodné selhání elektroinstalace a nápravu škod uhradila pojišťovna. Tomášovi a Petrovi však ještě dlouho bylo nedobře na duši. Problémem, pro který jsem událost vyprávěl, nebyl vznik požáru, ale neschopnost v potřebnou chvíli prokázat, že stavba splňovala požadavky na bezpečný provoz – tedy že byla provedena i pravidelná revize elektroinstalace. Příčinou byl nesprávný postup při předání nemovitosti – předává se nejenom stavba, pozemek a součásti jako oplocení, ale i dokumentace a předepsané revizní zprávy, ale i třeba potvrzení o kontrole spalinových cest (komínů).

ilustrace J. Dostál

Zanedbání pravidelných kontrol a revizí může mít fatální následky – proto při převzetí nemovitosti je třeba vědět, jaká dokumentace má být předána a poznamenána v předávacím protokolu. Pokud některá chybí, je třeba ji okamžitě zajistit, jinak se vystavujeme nejenom velkému riziku neštěstí, ale i možnému postihu (vysoké pokuty) za užívání stavby, u které není prokázána její bezpečnost a vlastně způsobilost k provozu.

Vzor předávacího protokolu k nemovitosti najdete listopadovém Tu-ňáku.

Michal Pokorný
advokát, právní zástupce Pionýra

OHLÉDNUTÍ ZA LUCKOU (1994 – 2016)

Podobné zprávy se píší vždy těžko... Ale informace, která přišla z Domažlic, byla šokující: Náhle zemřela Lucka Mrvíková, příčinou byla tragická událost.

Slova - velká či malá – vážnou v krku, tak kdo jste znali bývalou členku České rady Pionýra, vedoucí oddílu, delegátku... - ale především obětavou pionýrku a fajn kámošku, vzpomeňte si.

Čest její památce.

Martin

4. 12. 1941 dorazil první transport Židů do terezínského ghetta.

4. 12. 1996 v USA byla vypuštěna planetární sonda Mars Pathfinder, která dopravila první vozítko na Mars.

5. 12. 1791 zemřel Wolfgang Amadeus Mozart, rakouský skladatel, který si zamiloval Prahu a mezi jeho nejproslulejší skladby patří Don Giovanni a Figarova svatba. (obr. 1)

5. 12. 1901 se narodil Walt Disney – americký filmový producent, režisér, scénárista a animátor. (obr. 2)

5. 12. 1916 se narodil Hilary Koprowski, polský lékař, virolog, a imunolog, tvůrce světově první vakcíny proti dětské obrně.

6. 12. 1963 se narodil Pavel Vrba, fotbalista, bývalý trenér fotbalové Viktorie Plzeň a současný trenér české fotbalové reprezentace. (obr. 3)

7. 12. 1761 se narodila Marie Tussaud, francouzská tvůrčyně voskových soch a zakladatelka po ní nazvaného muzea v Londýně. (obr. 4)

7. 12. 1856 se narodil Josef Fanta, architekt a stavitel (např. historická budova Hlavního nádraží v Praze).

7. 12. 1941 se uskutečnil japonský útok na Pearl Harbor, Spojené státy americké v reakci na něj vstoupily do Druhé světové války.

9. 12. 1871 zemřel Josef Mánes. Jeden z nejvýznamnějších představitelů českého romantismu, autor například kalendářní desky na Staroměstském orloji v Praze.

9. 12. 1931 se Španělsko stalo republikou.

9. 12. 1931 se narodil Ladislav Smoljak, český režisér, scénárista a herec a významná postava Divadla Jára Cimrmana. (obr. 5)

10. 12. 1936 podepsal král Edvard VIII. abdikaci a stal se tak jediným britským monarchou, který se dobrovolně vzdal trůnu.

10. 12. 1901 od tohoto roku se pravidelně každý rok uskutečňuje předávání Nobelových cen.

11. 12. 1781 se narodil David Brewster, skotský fyzik, matematik, vynálezce a historik vědy. Je označován za „otce moderní optiky“ a „Keplera optiky“. Objevil základní zákony polarizace světla, fotoelastický efekt, vynalezl kaleidoskop, dvouokou stereokamerau, polyzonální objektiv a majákový reflektor.

11. 12. 1886 se narodila první česká pilotka Božena Laglerová.

11. 12. 1946 byl založen Mezinárodní dětský fond neodkladné pomoci (UNICEF). (obr. 6)

12. 12. 1821 se narodil francouzský spisovatel Gustav Flaubert, autor románu Paní Bovaryová.

12. 12. 1896 se narodil Willibald Gustav Gatter, německo-český inženýr a automobilový konstruktér. Podle jeho plánů vzniklo první „opravdové lidové auto“.

12. 12. 1901 provedl Guglielmo Marconi první transatlantické bezdrátové spojení.

13. 12. 2006 byla přijata Úmluva OSN o právech osob se zdravotním postižením.

14. 12. 1911 dobyl Roald Amundsen Jižní pól. (obr. 7)

14. 12. 1546 se narodil Tycho de Brahe. Dánský astronom, pracující v Praze ve službách císaře Rudolfa II.

15. 12. 1971 byla přijata Základní listina práv USA a stala se součástí ústavy USA.

18. 12. 1946 se narodil americký režisér Steven Spielberg (např. Schindlerův seznam, Zachraňte vojína Ryana a filmová série Indiana Jones). (obr. 8)

18. 12. 2011 zemřel Václav Havel, prezident ČR, spisovatel, dramatik a bojovník za demokracii. (obr. 9)

19. 12. 1916 skončila bitva u Verdunu, která byla jednou z nejkrvavějších bitev první světové války. Na obou stranách padlo zhruba 700 000 vojáků.

19. 12. 1956 se narodil Martin Stropnický, herec, bývalý velvyslanec ve Vatikánu a současný ministr obrany České republiky.

21. 12. 1926 se narodil Arnošt Lustig. Spisovatel, jehož hlavním tématem děl byly ženy v pozadí holocaustu. (obr. 10)

22. 12. 1951 se narodila zpěvačka Věra Špinarová.

25. 12. 1961 se uskutečnila slavnostní korunovace Přemysla Otakara II. na Pražském hradě v kostele sv. Víta.

Největší vynálezy

aneb samozřejmosti, které hýbou světem

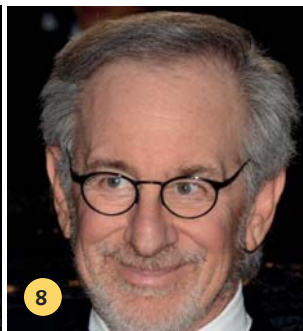
Další významný vynález, o kterém si povíme pár vět, používáme také každý den. Vznikal nezávisle v různých oblastech a historických obdobích, a proto má dodnes mnoho různých podob...

Písmo

V době, kdy jediným dostupným médiem byla řeč, mohla být lidská myšlenka uchována pouze v paměti a jakmile byla zapomenuta, zmizela. Tohle změnilo až písmo, vynález, který umožnil myšlenkám přežít staletí.

Nejprimitivnější obrázková písmo, tzv. piktogramy, vznikala už v období paleolitu. Nebyla to ovšem ještě písmo v pravém slova smyslu. Postupně se písmo vyvíjelo a obrázky nahradila písmo schopná vyjadřovat abstraktní myšlenky a později také písmo využívající hlásky, které měly i svou jasně danou vyslovovanou podobu. Jedním z nejstarších takových písem je sumerské klínové písmo staré více než pět tisíc let, které později následovalo písmo egyptské.

Tak jako každý revoluční vynález i písmo mělo ze začátku své odpůrce. Sokrates se například domníval, že písmo vede k dezinterpretaci, a obával se, že znemožňuje hlubší poznávání. Další vývoj mu však za pravdu nedal a z písmo se stal důležitý milník ve vývoji lidské civilizace.

6

7

8

9

10

PODZIMNÍ DOBRODRUŽTVÍ

Na konci října vyrazili pionýři na výpravy i vícedenní akce, měli totiž prázdniny – tedy ty podzimní. A jak to u nás bývá, pro děti byla připravena spousta pestrých aktivit, jako pouštění draků, vyřezávání dýní, hryčky se strašidly, některé oddíly připravily program inspirovaný komiksy, jiné vsadily na procvičení tradičních tábornických dovedností. Zkrátka, typické pionýrské dobrodružství na míru.

Na této straně si můžete prohlédnout fotky z podzimních prázdnin od PS Dravci (Ústí n. L.), 87. PS Javor (Praha), PS Jitřenka (Kdyně), PS Nepomuk, PS Omega (Praha), PS 8. března Jindřichův Hradec, PS Březová, PS Štáhlavy, PS Ptáčata Domažlice, PS Řečkovice.

